Nr. 106 Niedziela 16 Kwietnia 1939 r. Rocznik XLVI.

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7 — Tel. 5.05.70

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy za numer
Miesięcznie złotych 2.50
Zagranicą złotych 5.60
Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.129
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 180

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, na prowincji miesięcznie zł. 2.80, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

200 angielskich okrętów wojennych na Morzu Śródziemnym

Cała Europa zmobilizowana

W Anglii domagają się utworzenia Rządu Obrony Narodowej

Jak Paryż ocenia sytuację

Jak donosi koresp. paryski „Kur. Warsz." deklaracje Chamberlaina i Daladiera oceniane zostały, jako wydarzenie wyjątkowej zupełnie doniosłości, zdolne wywrzeć decydujący może wpływ na dalszy rozwój sytuacji. Szczególną uwagę zwrócono przy tym na fakt, że oba oświadczenia są, praktycznie biorąc, równobrzmiące, co świadczy, że współpraca obu mocarstw zachodnich, osiągnęła zbliżenie, nie mające właściwie precedensu w historii stosunków międzynarodowych podczas pokoju.

FRANCJA I ANGLIA STANOWIĄ OBECNIE JEDNOLITY BLOK,

którego siły na pierwszy sygnał niebezpieczeństwa przejdą pod wspólną komendę, według z góry ustalonych zasad, akcja zaś dyplomatyczna obu tych mocarstw już jest ściśle równoległa.

Fala optymizmu, wywołana deklaracjami premiera Chamberlaina i Daladiera nie oznacza jednak wcale, aby nie doceniano niebezpieczeństwa Sytuacja nadal uważana jest za bardzo trudną, przy czym po lekkim zmniejszeniu się napięcia w strefie śródziemnomorskiej,

OGÓLNA UWAGA KONCENTRUJE SIĘ OBECNIE ZNOWU NA ODCINKU POLSKO - NIEMIECKIM ORAZ HISZPAŃSKIM.

Pierwszemu z tych problemów poświęca art. wstępny „Temps" stwierdzając, że obecny stan rzeczy nie może utrzymać się już dłużej i nastąpić musi rozstrzygnięcie takie lub inne. Rzesza wstrzymuje się na razie od gestów agresji i przemawia do Polski obietnicami i gwarancjami. Niestety, ostatnie wypadki wywołały silną dewaloryzację obietnic niemieckich, a przy tym w Polsce daje się odczuć silny nacisk opinii społecznej

PRZECIWKO JAKIMKOLWIEK USTĘPSTWOM.

Z drugiej natomiast strony starcie z Polską liczyć może na wielką popularność w masach niemieckich, które układ Hitler — Lipski z r. 1934 przyjęły z wielką rezerwą.

Obok kwestii polsko - niemieckiej niepokój budzą coraz bardziej pesymistyczne wiadomości z Hiszpanii. Skrajna prasa tamtejsza występuje już

Z PRETENSJAMI TERYTORIALNYMI WOBEC FRANCJI

Jednocześnie zaś koło Gibraltaru w szybkim tempie powstaje półkulisty pas fortyfikacji, mający na celu unieszkodliwienie twierdzy angielskiej.

Rokowania francusko - hiszpańskie stoją na martwym punkcie i trudno przewidzieć czy i kiedy posuną się naprzód.

Co mówią w Londynie

Przebieg debaty, jaka się wywiązała w Izbie Gmin po oświadczeniu prem. Chamberlaina, ujawnił poważne wątpliwości Izby, co do polityki premiera w stosunku do Włoch. Przywódca opozycji, poseł Attlee, dał wyraz swemu głębokiemu rozczarowaniu mową premiera, gdyż

NIE MOŻNA POLEGAĆ NA OBIETNICACH WŁOCH I NIEMIEC.

Poseł Attlee aprobował rękojmię daną Polsce, Grecji, Rumunii i domagał się ściślejszej współpracy z Rosją.

Nie mniejsze niezadowolenie wyraził przewódca opozycji liberalnej sir Archibald Sinclair, który domagał się

ZMIANY RZĄDU I PROPONOWAŁ NA PREMIERA B. MIN. EDENA, ZAŚ NA KANCLERZA SKARBU CHURCHILLA.

Churchill silnie krytykował fakt, że w dniu inwazji Albanii, flota angielska na morzu śródziemnym była rozproszona i domagał się

WPROWADZENIA PRZYMUSOWEJ POWSZECHNEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ.

Niezależny poseł Vernon Baralett, wyraził swe przerażenie z powodu wolnego tempa polityki państw demokratycznych w porównaniu z tempem polityki dyktatur i domagał się zdecydowanej polityki zbiorowego bezpieczeństwa z udziałem Rosji.

Poseł Eden dał również wyraz swemu przerażeniu z powodu

BEZWŁADNEGO STACZANIA SIĘ ŚWIATA KU WOJNIE,

aprobował jednak nową politykę premiera, której dowodem są niezwykle daleko idące zobowiązania, przyjęte przez Anglię w stosunku do Polski, Grecji i Rumunii. Jego zdaniem sytuacja międzynarodowa nie dozna poprawy, o ile nie będzie odbudowane poczucie szacunku dla zobowiązań międzynarodowych.

Angielska Armada na M. Śródziemnym

Według dobrze poinformowanych kół, flota angielska, płynąca z Malty w kierunku wysp greckich, składa się ze 183 okrętów wojennych, w tym 4 pancerniki, 9 krążowników, 40 kontrtorpedowców, 40 łodzi podwodnych, 2 lotniskowców pełnych samolotów, oraz szeregu okrętów pomocniczych.

Potężna armada angielska umiejscowi się w pobliżu wyspy Korfu. Część floty będzie obserwować wylot Adriatyku, a inne jednostki, włoskie wyspy Dodekanezu, zamienione w mocne forty.

Demonstracja potężnej floty angielskiej wywołała dużą radość w Grecji i Turcji.

Niemcy są oczywiście niezadowolone

W związku z czwartkowym oświadczeniem premiera Chamberlai na niemieckie koła polityczne występują z szeregiem zarzutów przeciwko polityce brytyjskiej. Oświadczenie Chamberlaina o wysiłkach podejmowanych przez Anglię interpretuje się jako przyznanie się do uprawiania „polityki okrążenia". Wreszcie niemieckie koła polityczne zarzucają Anglii prowadzenie antyniemieckiej propagandy przy pomocy rozsiewania fałszywych wiadomości, co prowadzi — zdaniem wspomnianych kół — do zaostrzania sytuacji.

Dla zademonstrowania siły „osi" — Niemcy wysyłają swoją flotę na ćwiczenia w pobliżu wybrzeży hiszpańskich.

Nowe miliony na dozbrojenie Ameryki

Izba reprezentantów Ameryki przyjęła jednomyślnie projekt ustawy przewidującej kredyt w wysokości 45 miln. 254 tys. dolarów na rozbudowę baz morskich, niezbędnych do akcji obronnej. Projekt został następnie odesłany do Senatu.

1.200.000 ludzi zginęło na skutek rebelii gen. Franco

Z Madrytu donoszą, że ogólną ilość zabitych podczas wojny domowej po obu stronach obliczają na 1.200 tys., z czego 450 tys. wojskowych. Po stronie gen. Franco padło 130 tys. żołnierzy. (PAT).

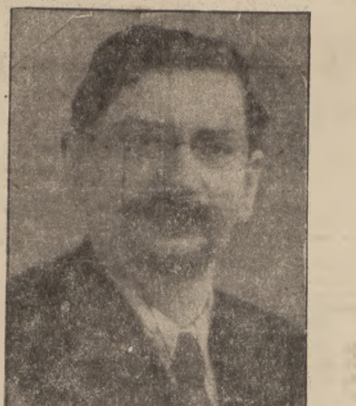
Amerykańska opinia nie chce być neutralna

[illegible] „Instytut opinii publicznej" przeprowadził ankietę w sprawie nowelizacji prawa o neutralności w sensie zezwolenia na wysyłkę broni i amunicji do Anglii i Francji przez Stany Zjednoczone. 57 procent odpowiedzi wypadło na korzyść takiego projektu nowelizacji.

Gen. Miaja jedzie na Kubę

Gen. Miaja odjechał na jednym ze statków do Francji, skąd udać się ma następnie na Kubę.

W 12-tą rocznicę

Dzisiaj mija 12 lat od dnia śmierci FELIKSA PERLA.

Rok rocznie odrywamy się na chwilę od zajęć i wskrzeszamy w pamięci obraz niezapomnianego wodza i nauczyciela.

Wspomnienia te nie są zdawkowym obrządkiem rocznicowym, lecz płyną z potrzeby serca. Czujemy potrzebę wyrażenia wdzięczności temu, co niepożyte położył zasługi dla sprawy Niepodległości i Socjalizmu w Polsce, a już szczególnie silna jest ta potrzeba, gdy chodzi o człowieka, który z pismem naszym, z „Robotnikiem", przez długie bardzo lata związany był węzłami najserdeczniejszymi.

Był przecież Perl redaktorem „Robotnika" podziemnego w latach niewoli carskiej, był redaktorem za okupacji czasu wojny światowej i był nim przez lat 7 bez przerwy, aż do śmierci, w niepodległej już Polsce.

Jaki ogrom pracy, poświęcenia, talentu i zdrowia włożył Perl w redagowanie „Robotnika" — nie da się ani obliczyć, ani ocenić należycie.

I dlatego z prawdziwym wzruszeniem wspominamy rok rocznie i zawsze wspominać będziemy Perla-redaktora.

I dziś, tłumiąc w sobie żal, że Go nie ma wśród nas, składamy głęboki hołd Jego świetlanej pamięci.

Pierwsze wystąpienie Piusa XII

JAK JUŻ PODALIŚMY, W PIERWSZYM SWOIM WYSTĄPIENIU, PAPIEŻ PIUS XII OŚWIADCZYŁ: „NIE MOŻE BYĆ POKOJU NA ŚWIECIE, GDY PAŃSTWA ŁAMIĄ OBIETNICE I NIE DOTRZYMUJĄ SŁOWA".

Antyniemieckie demonstracje urządzone przez Czechów amerykańskich

W różnych miastach amerykańskich odbyły się wielkie demonstracje antyniemieckie, urządzone przez Czechów i Słowaków amerykańskich. Na zdjęciu demonstracja w Nowym Yorku

Oświadczenia Premierów Francji i Anglii

w obronie pokoju, wolności i honoru

Nie łatwo przywrócić poderwane zaufanie

W czwartek premier Chamberlain wygłosił przed Izbą Gmin przemówienie, w którym scharakteryzował obecną sytuację międzynarodową i sformułował stanowisko W. Brytanii.

Po przedstawieniu chronologicznego opisu przebiegu wydarzeń albańskich, zarówno w oświetleniu włoskim, jak albańskim i po skonstatowaniu szeregu rozbieżności, premier Chamberlain stwierdził, że wobec tych sprzeczności było w chwili obecnej rozumnym powstrzymać się z oceną wydarzeń, jakie poprzedziły okupację Albanii przez Włochy.

Nawiązując przemówienie do porozumienia włosko - brytyjskiego, Chamberlain oświadczył: pewny jestem, że zarówno w W. Brytanii, jak i na całym świecie uznane zostanie, że

AKCJA WŁOSKA W ALBANII NIE PRZYCZYNIA SIĘ DO POWSZECHNEGO POKOJU I BEZPIECZEŃSTWA

lecz przeciwnie musi być powodem dalszego niepokoju i wzrostu naprężenia międzynarodowego.

ADRIATYK JEST NIEWĄTPLIWIE CZĘŚCIĄ SKŁADOWĄ MORZA ŚRÓDZIEMNEGO

i rząd włoski nie może wysuwać roszczeń, że to, co się dzieje na Adriatyku, nas nie dotyczy.

Rząd JKM. uważa, że

NADZWYCZAJ TRUDNO POGODZIĆ TO, CO SIĘ STAŁO W ALBANII Z TYM, CO BYŁO ZAMIERZONE W UKŁADZIE WŁOSKO-BRYTYJSKIM.

Chodzi tu nie tylko o przyszłość Albanii. Niepokój i obawy odczuwane są nie tylko na sąsiadujących obszarach, ale również i w innych krajach, położonych na Morzu Śródziemnym, lub na półwyspie bałkańskim.

W niedzielę wielkanocną rano dowiedzieliśmy się od naszego posła w Atenach, że Rząd grecki otrzymał informację opiewającą,

WŁOCHY ZAMIERZAJĄ ZAJĄĆ WYSPĘ KORFU W NAJBLIŻSZYM CZASIE

i informacja ta została następnie potwierdzona przez posła greckiego w Londynie.

Nie wiem, jak te pogłoski w sprawie wyspy Korfu powstały, ale sam fakt, że pogłoski tego rodzaju obiegały i dawano im wiarę, ilustruje powszechne uczucie niepokoju wywołane przez ostatnie wydarzenia. Przy okazjach poprzednich,

GDY RAZ ZAUFANIE ZOSTAŁO NADERWANE, TO NIE JEST RZECZĄ TAK ŁATWĄ ZNOWU JE PRZYWRÓCIĆ.

Rząd J.K.M. uważa, że posiada obowiązek do spełnienia przez nie pozostawienie żadnych wątpliwości w umysłach jakichkolwiek co do stanowiska zajmowanego przez ten Rząd.

Premier Chamberlain oświadczył w imieniu Rządu brytyjskiego, że „Rząd J.K.M. przywiązuje

NAJWIĘKSZE ZNACZENIE, ABY STATUS QUO NA MORZU ŚRÓDZIEMNYM I NA PÓŁWYSPIE BAŁKAŃSKIM NIE ULEGAŁ PODWAŻANIU

przez stosowanie przemocy, lub gróźb przemocy. Rząd brytyjski przeto doszedł do wniosku, że w razie gdyby podjęta została jakakolwiek akcja wyraźnie zagrażająca niepodległości Grecji, lub Rumunii, a której Rząd grecki, wzgląd nie Rząd rumuński uważałby za konieczne oprzeć się przy pomocy wszystkich swych sił narodowych,

RZĄD BRYTYJSKI BĘDZIE SIĘ WIDZIAŁ ZMUSZONY UDZIELIĆ RZĄDOWI GRECKIEMU, LUB RZĄDOWI RUMUŃSKIEMU WSZELKIEJ POMOCY,

jaka leży w jego możliwościach".

Deklarację tę — mówił premier — komunikujemy Rządom bezpośrednio zainteresowanym i również innym. Wiem o tym, że Rząd francuski złoży dziś po południu podobną deklarację.

Premier Chamberlain poruszył następnie sprawę

EWAKUACJI WOJSK WŁOSKICH Z HISZPANII.

przypominając postanowienia porozumienia włosko - brytyjskiego, dotyczącego tej sprawy i dodał, że w toku ostatnio podjętej wymiany poglądów, Rząd brytyjski poinformowany został, że wojska wycofane zostaną z Hiszpanii po defiladzie zwycięstwa, jaka odbyć się ma w Madrycie. Premier podkreślił, że Rząd J.K.M. przyjął do wiadomości te nowe zapewnienia i zaznaczył: „Dodać mogę jedno, że Rząd brytyjski zawsze uważał wycofanie wojsk włoskich z Hiszpanii jako bardzo żywotny element tego porozumienia".

WYKAZALIŚMY CIERPLIWOŚĆ PRZEZ DŁUGI OKRES CZASU,

mimo tylu przeszkód w naszych wysiłkach, zmierzających do usunięcia podejrzeń, do szerzenia dobrej woli i do utrzymania pokoju.

Na zapytanie, jakie jest stanowisko W. Brytanii do Sowietów, premier oświadczył: „Mam nadzieję, że dlatego, iż nie wymieniłem Rosji, w tym co powiedziałem dziś

POSŁOWIE NIE BĘDĄ CZYNILI MYLNYCH WNIOSKÓW, JAKOBYŚMY NIE UTRZYMYWALI ŚCISŁEGO KONTAKTU Z PRZEDSTAWICIELEM ROSJI

w naszym kraju.

Prawie to samo oświadczenie złożył w Izbie Lordów min. Halifax

Solidarność narodów gotowych stawić czoło

Informując prasę o postanowieniach Rady Ministrów, premier Daladier oświadczył m. in.:

EUROPA JEST W STANIE POGOTOWIA, A FRANCJA ZDECYDOWANA JEST UTRZYMAĆ POKÓJ, WOLNOŚĆ I HONOR

i dlatego musi przede wszystkim wzmocnić swą własną obronę i zacieśnić więzy solidarności ze wszystkimi narodami, zdecydowanymi stawić czoło agresji. Czynimy to bez manifestacyj słownych i bez czczych prowokacyj. Działania w tym kierunku nie wymagają, by towarzyszyły im przemówienia lub groźby, dlatego też

POWZIĘLIŚMY SZEREG ZARZĄDZEŃ WOJSKOWYCH, ZABEZPIECZAJĄCYCH GRANICĘ FRANCJI I IMPERIUM FRANCUSKIEGO

przed wszelkimi niespodziankami.

Premier złożył hołd całemu narodowi francuskiemu, który we Francji kontynentalnej, jak i na terytoriach zamorskich, dał przykład wspaniałej zwartości i zdecydowania.

UTRZYMUJEMY STAŁY KONTAKT Z RZĄDAMI W BRYTANII, POLSKI, STANÓW ZJEDNOCZONYCH, Z. S. S. R. ORAZ PAŃSTW ENTENTY BAŁKAŃSKIEJ.

Rząd francuski przywiązuje jak największe znaczenie do zapobieżenia wszelkim zmianom, narzucanym przez siłę, lub groźbę użycia siły w stosunku do status quo na Morzu Śródziemnym i na półwyspie bałkańskim, biorąc pod uwagę specjalne zaniepokojenie, wywołane przez wydarzenia ostatnich tygodni

RZĄD FRANCUSKI UDZIELIŁ RUMUNII I GRECJI SPECJALNEGO ZAPEWNIENIA,

iż w razie, gdyby wszczęta została akcja, zagrażająca wyraźnie niepodległości Rumunii i Grecji, a co do której Rząd rumuński lub grecki uważałby, iż należy przeciw stawić się jej w żywotnym interesie kraju wszystkimi swoimi narodowymi silami, Rząd francuski uważałby się za zobowiązanego do okazania mu niezwłocznej pomocy wszystkimi swymi siłami Rząd angielski zajął podobne stanowisko.

RZĄD FRANCUSKI Z DRUGIEJ STRONY BYŁ RAD Z ZAWARCIA WZAJEMNYCH ZOBOWIĄZAŃ POMIĘDZY ANGLIĄ A POLSKĄ,

które postanowiły udzielić sobie wzajemnego poparcia, aby bronić swej niepodległości, gdyby była ona pośrednio lub bezpośrednio zagrożona.

SOJUSZ FRANCUSKO - POLSKI ZOSTAŁ Z DRUGIEJ STRONY POTWIERDZONY PRZEZ RZĄD FRANCUSKI I RZĄD POLSKI

w tym samym duchu, Francja i Polska na wzajem udzielają sobie gwarancyj niezwłocznej i bezpośredniej przeciwko wszelkiej groźbie bezpośredniej. (PAT.).

Mowa Mussoliniego

W czwartek wieczorem zebrała się w pałacu weneckim wielka rada faszystowska.

Mussolini m. in. oświadczył:

Wypadki dni ostatnich są wynikiem naszej wiary i rezultatem naszej siły. W stosunku do narodów nam przyjaznych, będziemy zachowywać się, jak przyjaciele. Wobec narodów nam wrogich, zajmować będziemy jasne i bezwzględne stanowisko wrogie. — Świat jest proszony o pozostawienie nas w spokoju przy naszym wielkim, codziennym trudzie. — Świat powinien wiedzieć, że my zawsze, tak wczoraj, jak i dziś, zmierzać będziemy prosto do celu.

Holandia obozem warownym

Na skutek ostatnich rozporządzeń Rządu Holenderskiego. Holandia przybrała wygląd kraju — znajdującego się w pogotowiu zbrojnym. W wielu miejscowościach widać oddziały wojskowe. Można również zauważyć prace nad budową umocnień obronnych.

Goering u Mussoliniego

Z Rzymu urzędowo donoszą, że premier feldmarsz. Goering przyjeżdża w piątek o godz. 20-ej w towarzystwie małżonki do Rzymu. Wizyta ta ma charakter oficjalny i potrwa do niedzieli. — Feldmarsz. Goering przeprowadzi rozmowy z Mussolinim i min. Ciano oraz przyjęty zostanie przez króla, który na jego cześć wyda śniadanie.

Prasa niemiecka atakuje Polskę

W postawie prasy niemieckiej nie zaszła żadna zmiana. Nie zmieniły się również w tygodniu poświątecznym tematy, poruszane przez prasę niemiecką. Atakuje się w dalszym ciągu Anglię za patronowanie prowadzonej przeciw Niemcom nagonce prasowej. Oszczędza się Francję, a zjadliwe uwagi pod adresem Polski wypowiadane są nie tyle w artykułach, ile raczej w niezliczonych depeszach z Warszawy, względnie w tytułach, jakimi zaopatruje się sprawozdania warszawskich współpracowników. (PAT.).

Ćwiczenia przeciwlotnicze w Rzymie

W czwartek odbyły się w Rzymie kilkakrotnie ćwiczenia przeciwlotnicze, zorganizowane na wielką skalę. Wieczorem miasto pogrążone zostało w ciemnościach.

Krwawy powrót z Bratysławy

W czwartek zginęli w katastrofie samochodowej pod Wiedniem, powracając z Bratysławy, zastępca namiestnika Austrii dr. Hammerschmidt oraz członek sztabu namiestnika Austrii dr. Flor. Obaj byli wybitnymi członkami partii narodowo - „socjalistycznej". Dr. Hammerschmidt brał żywy udział w pamiętnych konferencjach niemiecko - słowackich w Bratysławie, które poprzedziły swego czasu ogłoszenie samodzielności Słowacji.

Na Bałkanach po najeździe na Albanię

JUGOSŁAWIA.

„Daily Herald" donosi, że według pogłosek Berlin i Rzym planują rozbiór Jugosławii w ten sposób, że Dalmacja i Chorwacja uzyskałyby „niepodległość" pod protektoratem Włoch, Słowenia zaś odeszłaby pod protektorat Niemiec. Serbia stałaby się państwem kadłubowym w rozmiarach nieco większych, niż do roku 1912

RUMUNIA.

Rumunia podobno ofiaruje Anglii bazę morską na Czarnym Morzu wzamian za gwarancję całości i za pomoc w wypadku wojny. Oprócz tego Rumunia zabiega o sprzęt wojenny, zwłaszcza bombowce, działa przeciw - lotnicze, łodzie wojenne i okręty. Rumunia wzmogłaby eksport zboża i nafty do Anglii i udzielałaby kapitałowi angielskiemu większych koncesji. Szczegóły umowy mają być opracowane po przyjeździe delegacji angielskiej do Rumunii.

Rumuński min. spraw zagr. Gafencu wyjechał do Turcji, by omówić sytuację powstałą w związku z zajęciem Albanii. Chodzi przede wszystkim o uzyskanie zgody Turcji na otwarcie Dardaneli dla floty angielsko - francuskiej i zamknięcie dla floty wrogiej w razie wojny z „osią".

BUŁGARIA.

Bułgaria, która nie należy do porozumienia bałkańskiego (Rumunia, Jugosławia, Turcja i Grecja) maszeruje teraz z Niemcami i Włochami, w nadziei odzyskania utraconych po wojnie światowej terytoriów. Bułgaria razem z Węgrami idzie przeciw Rumunii i domaga się od niej zwrotu Dobrudży. Bułgaria występuje też przeciw Jugosławii, domagając się Macedonii.

Czy Bułgaria zawarła jakieś porozumienia z Niemcami i Włochami, czy też czeka tylko na rozwój wydarzeń — na razie nie wiadomo.

Katastrofa w kopalni Saksońskiej

W Saksonii wydarzyła się w kopalni węgla brunatnego eksplozja pyłu węglowego, w której utraciło życie 15 górników. Katastrofa okryła żałobą cały okręg.

Okrężna podróż min. Gafencu

Min. spraw zagr. Rumunii Gafencu w pierwszych dniach przyszłego tygodnia wyjedzie zagranicę, by zatrzymać się dwa dni w Berlinie, dokąd został zaproszony przez Ribbentropa, a następnie uda się do Londynu i Paryża oraz w drodze powrotnej ewentualnie do Rzymu.

Hitlerowska ewangelia

W bieżącym miesiącu kończy Hitler 50 lat, a jego dzieło „Mein Kampf" osiąga nakład 5 milionów.

Warto zaznaczyć, iż na dziele tym współcześni nie poznali się i jeszcze przed ośmiu laty krytyka niemiecka zarzucała autorowi wiele braków.

Dopiero po dojściu Hitlera do władzy krytyka poznała się na tym dziele i zaczęła je popierać przy pomocy... administracji. Są dziś w Niemczech rodziny, które mają już po trzy egzemplarze tej hitlerowskiej biblii, której egzemplarz kosztował dotychczas po 8 i pół marki; cena — jak na stosunki niemieckie — nader wygórowana. Można też łatwo wyobrazić sobie, ile milionów marek przy tak wielkim nakładzie książka ta przyniosła wydawnictwu Ehera oraz... autorowi.

Teraz z okazji podwójnego jubileuszu wychodzi luksusowe wydanie „Mein Kampf", którego egzemplarz będzie kosztował „wszystkiego" 32 marki.

Prasa hitlerowska już agituje za nabywaniem jubileuszowego wydawnictwa, pisząc, że niewątpliwie każdy Niemiec będzie pragnął mieć u siebie ten „wspaniały tom".

Biada temu Niemcowi, który nie będzie pragnął mieć w domu tego jubileuszowego wspaniałego tomu!

Niech tylko spróbuje nie pragnąć!

W warszawskiej Radzie Miejskiej

Dyskusja generalna nad budżetem

W czwartek odbyła się debata generalna nad budżetem na rok 1939-40. Przewodniczący wiceprezydent Kulski zapytuje, kto rozpoczyna dyskusję.

Tow. Dubois oświadcza, że powinien ją rozpocząć referent generalny z OZN. Ten jednak tłumaczy się, że on nie zagai dyskusji, gdyż klub jego choć głosował za wnioskiem PPS. za otwarciem dyskusji generalnej, nie był jej zwolennikiem.

Wobec tego tow. Próchnik stwierdziwszy, że referent generalny jest referentem komisji, a nie OZN., wygłasza dłuższe zasadnicze przemówienie o naszym stosunku do budżetu i socjalistycznych zasadach gospodarki miejskiej. Doskonałe pod względem formy i treści przemówienie spotkało się z wyrazami uznania niemal wszystkich następnych mówców.

Tow. Baranowski scharakteryzował dokładnie ciężkie położenie finansowe pracowników miejskich których płace za rządów komisarycznych zostały dotkliwie pogorszone i zgłosił wnioski, domagające się: 1) ustalenia minimum płacy dla fizycznych pracowników m. st. Warszawy na zł. 200, a dla umysłowych zł. 25z, 2) planu stabilizacji pracowników miejskich z których na 9.803 zatrudnionych w administracji miejskiej nie ma stabilizacji aż 6.974, 3) podwyżki płac

Rozpoczęła się dyskusja. OZN. oficjalnie nie przemawiał i nie zajął stanowiska. Przemawiali tylko poszczególni radni z tej grupy w swoim imieniu, podnosząc drobne kwestie.

Endecy zajęli bardzo kompromisowe stanowisko. Radny Bielecki raczej skromnie pytał, niż atakował. Świadczy to o pogłębiającym się porozumieniu OZN i Endecji. I r. Bielecki i ks. Krygier zapomnieli nawet o kwestii żydowskiej. Nie zapomniał o niej oenerowski radny Paczkowski — który widzi uzdrowienie gospodarki miejskiej w polityce antysemickiej.

Usiłowali odpowiedzieć na zarzuty wiceprezydenci Kulski i Pohoski oraz dyr. Kirkor. Generalna dyskusja została zakończona.

Właściwy dziejowy szlak

Oświadczenie premiera Francji Daladier, że Polska i Francja *wzmacniają swój sojusz* i że

„nawzajem udzielają sobie gwarancji pomocy niezwłocznej przeciw wszelkiej groźbie bezpośredniej",

— jest logicznym i *koniecznym* uzupełnieniem umowy polsko - brytyjskiej. W ten sposób *linia przemian* w międzynarodowym układzie sił dobiegła swego kresu. „Oś" Berlin — Rzym wraz z Madrytem generała Franco znalazła się w obliczu systemu *porozumień obronnych* — według „szematu stolic" — Waszyngton — Londyn — Paryż — Warszawa i... Moskwa w odwodzie.

Takie rozwiązanie zagadnienia *odpowiada najzupełniej* poglądom i planom naszego ruchu. Nasz stosunek do tak zw. *wielkich demokracyj Zachodu* bywał często źle rozumiany w innych polskich środowiskach politycznych. Kiedy w pierwszym Sejmie Ignacy Daszyński protestował przeciwko *„psychologii klienta"* w stosunku do Francji, psychologii, która istniała podówczas i w Paryżu, i w wielu kołach politycznych Warszawy, — zarzucano mu „germanofilstwo". To nie było żadne „germanofilstwo". To było poprostu sformułowanie tej prawdy, że Historia „skazała" nas na współpracę z mocarstwami zachodnimi nie w roli „klienta", tylko w roli

czynnika równorzędnego

w świecie.

To nie jest megalomania narodowa. To nie jest wybuch ambicyj narodowych. To jest wniosek ze spokojnej i zimnej analizy

realnego układu sił,

realnej sytuacji międzynarodowej i *realnej* sytuacji „gieo-politycznej".

***

Włożono pracy niemało w odpowiednie przeoranie psychiki zachodnio - europejskiej. Nie brakło zgrzytów i nie brakło błędów i nad Tamizą, i nad Sekwaną, i nad Wisłą. Teraz, to już *„minione dni"*. Wkroczyliśmy *wszyscy razem* — i w Paryżu, i w Londynie, i w Warszawie, i w Waszyngtonie — *na właściwy dziejowy szlak.*

***

Prasa hitlerowska skarży się niekiedy w tonie aroganckim, niekiedy w tonie płaczliwym, że oto znowu, jak przed rokiem 1914, ujawnia się polityka króla angielskiego Edwarda VII, polityka

„okrążania" Niemiec.

To nie jest prawda. Nikt Niemiec nie „okrąża". Tylko metoda *„faktów dokonanych"* i *napaści na o wiele słabszych sąsiadów* musiała prędzej czy później spotkać się ze zbiorową

decyzją sprzeciwu.

I tak się stało. Przyczyną tego, że *tak się stało,* jest właśnie polityka „osi" Berlin — Rzym. Dlatego wymówki i gorzkie żale prasy hitlerowskiej są zupełnie nie na miejscu. Trudno. Polityka „Trzeciej" Rzeszy powtarza ze ścisłością matematyczną

wszystkie błędy

rządów cesarza Wilhelma II. Wygląda to na jakiś „fatalizm historyczny".

A myśmy wrócili — wszyscy razem —

na właściwy dziejowy szlak.

Sam fakt porozumienia Waszyngton — Londyn — Paryż — Warszawa daje mnóstwo szans *utrzymania pokoju* i powstrzymania dalszych kombinacyj napastniczych, stosowanych dotychczas bezkarnie.

M. NIEDZIAŁKOWSKI.

C. K. W.

Posiedzenie Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S. odbędzie się we czwartek, 20 b. m. o godz. 10 rano w Domu Z. Z. K. w Warszawie, przy ul. Czerwonego Krzyża 20. Obecność wszystkich towarzyszy — konieczna.

Król okupowanej Albanii

Wczoraj rano o godz. 10-ej zebrała się pod przewodnictwem Mussoliniego rada ministrów. Po posiedzeniu ogłoszono następujący komunikat:

Rada ministrów, zaznajomiwszy się z decyzjami wielkiej rady faszyzmu, zatwierdziła następujący projekt ustawy:

Artykuł 1. Król Italii przyjąwszy koronę albańską, przyjmuje dla siebie i dla swych sukcesorów tytuł króla Italii i Albanii, cesarza Etiopii.

Artykuł 2. Król Italii i Albanii, cesarz Etiopii, będzie reprezentowany w Albanii przez pełnomocnika generalnego (Luogotenente Generale), który rezydować będzie w Tiranie. (PAT.).

Rudolf Gayda

„Powiedz mi, z kim się wdajesz, a ja ci powiem kim jesteś" — mówiono w Niemczech przedhitlerowskich. „Trzecia Rzesza" natomiast nie liczy się z takimi drobnostkami, a szczytem wszystkiego było zaliczenie w poczet „świętych", partii narodowo „socjalistycznej" takich osobników, jak Horst Wessel, Schlageter, Planetta i in.

Nowym dowodem posługiwania się do swoich celów różnymi ciemnymi osobistościami jest sprawa generała Rudolfa Gaydy.

Pierwszy raz nazwisko tego zdolnego (do wszystkiego) oficera wypłynęło na widownię podczas wojny światowej w związku z pobytem t. zw. armii czeskiej na Syberii, ale ten niechlubny fragment w życiu tego awanturnika wymagałby specjalnego omówienia.

Po skończonej wojnie Rudolf Gayda pozostał w szeregach armii czechosłowackiej, gdzie, szybko robiąc karierę dzięki swym nieprzeciętnym zdolnościom dochrapał się stanowiska szefa sztabu generalnego.

Widocznie Gayda z całą świadomością dążył do tego stanowiska, by mieć dostęp do tajników sztabu. W roku 1927 wykryto łączność Gaydy z jednym z ościennych mocarstw, jak również organizowanie przezeń sprzysiężenia przeciw demokracji i dążenie do wprowadzenia w Czechosłowacji dyktatury wojskowej, na której czele stanąłby niewątpliwie on sam generał Rudolf Gayda.

Gaydę zdegradowano, a ponadto sąd wojskowy skazał go na kilka lat więzienia. Wyrok zapadł względnie łagodny, ponieważ sąd wojskowy wziął pod uwagę dawniejsze, bądź co bądź niepospolite zasługi Gaydy.

Po Monachium, kiedy Niemcy zaczęli się rządzić w Czechosłowacji, jak w swoim folwarku, zażądali oni rehabilitacji Gaydy i powrotu jego do armii czechosłowackiej. Jeśli kto w Czechosłowacji miał jakiekolwiek wątpliwości co do zdrady Gaydy i co do tego na czyją rzecz pracował, to tego dnia wszelkie wątpliwości zostały rozproszone.

Gayda wrócił do armii i z[illegible] w mundurze generalskim paradował po ulicach Pragi, otoczony powszechną pogardą społeczeństwa czeskiego.

Wreszcie przyszedł tragiczny dla republiki czeskiej dzień 15-go marca. Niemcy wkroczyli do Pragi. Gayda przemówił do obywateli czeskich przez radio, nawołując ich do podporządkowania się nowej władzy.

Niemcy zabrali się do rewizji i konfiskat, jak to zwykli czynić w każdym nowym kraju wziętym pod opiekę. Pan Gayda nie próżnował. Również przeprowadzał rewizje i konfiskował, lecz do własnej kieszeni. Okupację Czechosłowacji uważał za doskonałą sposobność do zbogacenia się. Tego hitlerowcy nie lubią. Brać — owszem, ale nie do kieszeni czeskiego „Gaydy.

Gaydę i jego najbliższych przyjaciół aresztowano.

Gen. Gayda po raz drugi skończył swoją karierę.

Czytaj prasę socjalistyczną

Pod wspólny sztandar...

Zjazd połączeniowy Związków Robotników Przemysłu Skórzanego

W życiu zorganizowanej klasy robotniczej Polski mamy do zanotowania znowu fakt doniosłej wagi, fakt jaskrawo odzwierciadlający dążność do *zwierania szeregów uświadomionych klasowo robotników.*

Oto dnia 15 i 16 kwietnia r. b. w sali Związku Handlowców w Warszawie odbędzie się Zjazd połączeniowy Związków: Centralnego Związku Robotników Przemysłu Skórzanego i Pokrewnych w Polsce oraz Związku Zaw. Robotników Przemysłu Skórzanego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Obie te klasowe organizacje pod jednym dotychczas — choć osobno — chodziły sztandarem: *pod czerwonym sztandarem ruchu klasowego.* Obie mają za sobą szereg trudnych walk, pięknych zwycięstw i sukcesów organizacyjnych. Dziś łączą swe wysiłki, zwierają swe szeregi — *od dziś będą tworzyć jedną organizację, co oczywiście powiększy siły i szanse w walce robotników przemysłu skórzanego.*

W dniu tym uroczystym *nowej jednej organizacji* przesyłamy życzenia jaknajpiękniejszego rozwoju i licznych zwycięstw w walce o ideały proletariackie. Dawnym *obu* organizacjom wyrażamy uznanie za ten krok, który wzmocni zwartość i siłę klasowego ruchu zawodowego.

***

Otwarcie Zjazdu połączeniowego nastąpi dn. 15 kwietnia o g. 4 pop. w lokalu Zw. Handlowców, ul. Zamenhofa 5 w Warszawie.

Przegląd prasy

PO DEKLARACJI CHAMBERLAINA.

W związku z czwartkową deklaracją Chamberlaina, dzięki której Grecja i Rumunia otrzymały gwarancję angielską swych granic, „Dziennik Powszechny" pisze:

Państwo niemieckie wiele zawdzięcza pomocy Anglii, więcej, niż wszystkim innym swym dobrodziejom.

Wiedzą o tym nie tylko kierownicy Trzeciej Rzeszy, ale i najszersze masy ludności.

Lecz „wyrozumiałość" angielska posiada ściśle oznaczone granice, poza które nikt bezkarnie wyjść nie może. Bowiem wówczas Anglia automatycznie porzuca neutralność i przechodzi do przeciwnego obozu, aby wszelkimi będącymi w jej władaniu środkami, przywrócić zakłóconą równowagę.

Taka jest mechanika angielskiego przełomu w świetle ostatnich decyzyj.

WZMOCNIENIE PRZYMIERZA MIĘDZY FRANCJĄ I POLSKĄ.

Po uchwaleniu zaś przez francuską radę gabinetową przymierza z Polską, „Warszawski Dziennik Narodowy" wykazuje, że szanse „osi" Berlin—Rzym znacznie się zmniejszyły:

Mocarstwa zachodnie jeszcze nie straciły w zupełności wiary w zachowanie pokoju, niemniej jednak zmieniła się zasadniczo ich postawa, ustąpiły wahania i nie cofną się już one, jeśli trzeba będzie wojnę prowadzić. Wskazują na to gorączkowe przygotowania, podjęte zarówno w Anglii, jak i we Francji w zakresie pogotowia wojennego oraz na terenie dyplomatycznym. Dyplomacja zachodnia pracuje obecnie z całym wytężeniem i może się pochlubić poważnymi sukcesami. W szybkim tempie powstaje wał ochronny, budowany z szeregu porozumień i umów, mających na celu położenie kresu bezkarności polityki agresywnej. Nie ogranicza się on do terenu europejskiego. Ostatnie wystąpienie prezydenta Roosevelta wskazuje na to, że charakter dojrzewającego ogólnego konfliktu w Europie zmusza Stany Zjednoczone do bardziej czynnego zaangażowania się po stronie mocarstw zachodnich. Okoliczność ta, zmniejszająca w sposób bardzo istotny szanse państw osi, może wpłynąć uspakajająco na ich dotychczasową zaczepność.

WYCZERPUJĄCY POKÓJ

„Czas" stwierdza, że pokój, istniejący w Europie, oparty jest dzisiaj na sile i **tylko na sile.** Inne jego podstawy, a więc prawne i moralne leżą w gruzach. Taki stan dla nerwów jest wyczerpujący:

Stan taki długo trwać nie może. Wojna wyczerpuje siłę narodów. O tym wie każde dziecko. Ale pokój taki, jaki dzisiaj od szeregu tygodni w Europie panuje, jest również wyczerpujący. Wyczerpuje on poszczególne państwa pod względem gospodarczym. Utrzymywanie powiększonej siły zbrojnej kosztuje olbrzymie sumy. Przemysły zamiast wytwarzać dobra produktywne, wytwarzają broń. To tak samo powoduje pauperyzację społeczeństw.

A poza tym — i to jest bodaj najważniejsze — stan zbrojnego pokoju opartego wyłącznie na sile i pogotowiu wojennym wyczerpuje narody pod względem psychicznym. Żyjemy wszyscy w napięciu nerwowym.

Cóż więc będzie?

Przed narodami Europy stoją dwie ewentualności: albo obecne napięcie doprowadzi do wybuchu wojny, przy czym eksplozja może nastąpić nawet z powodów w istocie drugorzędnych, naprzykład z powodu jakiegoś incydentu granicznego, który w normalnych czasach nie wywołałby większych komplikacji, albo też nastąpi stopniowa zmiana atmosfery, a w jej wyniku odrodzenie i rewaloryzacja tych zasad, które jedynie są w stanie zabezpieczyć trwały pokój, i które zajmą miejsce zajęte dzisiaj całkowicie i bez reszty przez siłę.

„POJEDYNEK CHAMBERLAINA Z MUSSOLINIM"

Pod powyższym tytułem „Głos Narodu" omawia zaostrzenie się stosunków między Anglią i Włochami. Powodem między innymi jest Hiszpania i związana z tym kwestia wpływów w basenie śródziemnomorskim:

Cokolwiek powiemy o stosunku W. Brytanii do wojny domowej w tym kraju, jedno nie ulega wątpliwości: związanie się gen. Franco z imperialistycznymi Włochami zagraża życiowym interesom W. Brytanii; może bowiem doprowadzić do zamknięcia Morza Śródziemnego dla jej floty. Z tego względu Anglia domaga się od Włoch słusznie wycofania włoskich ochotników z Hiszpanii. Zresztą Włochy zobowiązały się już do tego w sposób uroczysty. Sprawa jednak idzie opornie. Wojna skończona, a ochotnicy włoscy przebywają w Hiszpanii. Ba, nawet przybywają nowe oddziały włoskie. Sytuacja musi być groźna; świadczy o tym nagły przyjazd marsz. Petaina do Paryża.

Po szeregu argumentów, stwierdzających „że pojedynek Chamberlaina z Mussolinim znajduje się w momencie decydującym i że Chamberlain przypiera przeciwnika do muru — „Głos Narodu" kończy:

Żyjemy ciągle w okresie przedwojennym. Każdy dzień zda się zagrażać widmem wojny światowej. Obserwujmy bacznie to, co się dzieje w Europie! Ale sami bądźmy gotowi na każdą ewentualność; Dozbrojenie armii i zjednoczenie społeczeństwa, — oto, co jest naszym najważniejszym w tej chwili obowiązkiem.

NIEMCY NACISKAJĄ LITWĘ

„Kurier Warszawski" w korespondencji z Kowna donosi o nowej presji wywieranej przez „Trzecią" Rzeszę na Litwę:

„Niemcy miały dać do zrozumienia posłowi litewskiemu, że wolnocłowa strefa w porcie kłajpedzkim przewidziana przez układ, nie jest konieczna dla Litwy, gdyż może ona swe produkty w 100 proc. kierować do Niemiec, jak również od nich otrzymywać wszystkie niezbędne artykuły przemysłowe.

Rząd Rzeszy miał te sugestie poczynić w przededniu handlowych rokowań, aby Rząd litewski nie był zaskoczony tego rodzaju stanowiskiem Niemiec w trakcie rokowań i by je rozważył jeszcze przed ich rozpoczęciem. Wiadomości te, w kołach politycznych zrobiły bardzo silne wrażenie. Koła te jednomyślnie utrzymują, że Berlin chce wykorzystać rokowania handlowe, dla ujarzmienia gospodarczego Litwy oraz podporządkowania jej swym celom politycznym.

JESZCZE O PŁOTKACH

„Kurier Polski" skarży się znowu na plotki obiegające kraj o rzekomych żądaniach Niemiec w stosunku do Polski i twierdzi:

Poinformowane koła polityczne w Warszawie przeczą stanowczo, jakoby Rząd berliński zgłosił w ostatnich czasach jakiekolwiek żądania albo sugestie pod adresem Polski. Może w dniach zawieruchy marcowej, w tragicznych godzinach Czech, Słowacji, Litwy, ujawniły się jakieś niejasne próby ze strony dyplomacji niemieckiej, ale nie zostały one przez politykę polskich w żadnej formie przyjęte do wiadomości, poprostu nie zostały wysłuchane, tymsamem nie mogły być przedmiotem rokowań.

Najskuteczniej jednak położyłoby się kres plotkom, jak o tym wielokrotnie pisaliśmy, gdyby sternicy naszego M. S. Z. uważali za stosowne miarodajnie informować o stanie rzeczy społeczeństwo.

S—EK

TOWARZYSZ

MARIAN TUZEK

CZŁONEK DZIELNICY PPS. PRAGA, CZŁONEK ZWIĄZKU ZAWODOW. METALOWCÓW

zmarł dn. 12 bm.

Pogrzeb odbędzie się z domu przy ul. Podskarbińskiej 5 (Blok A. 3) na Grochowie — na cmentarz na Bródnie o godz. 3 po południu.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

Do wzięcia udziału w pogrzebie wzywa wszystkich towarzyszy

Delegacja Z. A. „POCISK"

Niemcy pragną pokoju

Dowodem... zabór Czech i Kłajpedy

W związku z decyzją amerykańskich towarzystw ubezpieczeniowych wstrzymania asekuracji gmachów niemieckich i włoskich od ryzyka wojennego, kompetentne koła niemieckie oświadczają, że decyzja ta jest wynikiem bezprzykładnej nagonki wojennej, prowadzonej w Anglii i Stanach Zjednoczonych, która w krajach tych wytworzyła psychozę wojenną. Choć uchwały wspomnianych towarzystw asekuracyjnych, mówią w Berlinie, nie dotyczą interesów niemieckich, nie można ich jednak uważać za przyczynę ku przywróceniu w opinii publicznej spokoju i wiary w pokój. Przy tej sposobności czynniki niemieckie zapewniły dziennikarzy zagranicznych, że Niemcy pragną przede wszystkim pokoju (?), dowodem czego są zarówno oświadczenia kanclerza (kto wierzy w oświadczenia p. Hitlera?), jak i zapoczątkowane już przygotowania do jesiennych norymberskich partyjnych dni pokoju (?).

Nowe wybory 4 radnych

w Jarosław'u

Władze administracyjne uwzględniły protest, wniesiony przez grono wyborców „Demokratycznej Listy Przedmieść" przeciw wynikowi wyborów w IV okr. wyb. do rady miejskiej.

W okręgu tym nie uzyskał mandatu m. in. kpt. Jan Schramm (Str. Lud.), radnymi zaś wybrani zostali ks. Mieczysław Lisiński, Andrzej Kamiński i Antoni Dymnicki (wszyscy trzej z OZN.) oraz Mieczysław Okoń (Str. Nar.). Wymienieni radni oraz ich 4-ej zastępcy utracili obecnie mandaty.

Termin nowych wyborów nie został jeszcze wyznaczony.

Pokwitowanie

NA DOM IGN. DASZYŃSKIEGO W KRAKOWIE

Witold Korniłowicz z Grodziska Mazowieckiego zł. 1,50.

NA ROBOTNICZE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI

Zamiast wieńca na grób tow. Mariana Tuzka składa delegacja Zakładów Amunicyjnych — Pocisk zł. 8.

Niech się święci I Maj!

Jugosławia pierwsza ofiara zaboru Albanii

O Jugosławii nadchodziły podczas najazdu Włoch na Albanię najsprzeczniejsze wiadomości. Korespondencje różnych pism donosiły o niepokoju, jaki ten najazd wywołał w opinii jugosłowiańskiej, ale jednocześnie urzędowe stanowisko Jugosławii było przychylne dla Włoch i to do tego stopnia, że Mussolini podziękował rządowi jugosłowiańskiemu za „wzorowe" zachowanie się wobec jego akcji.

Nietrudno rozwikłać tę sprzeczność między „uczuciem, a rozumem". Zabór Albanii uczynił z Jugosławii wasala „osi". Tak jak zabór Austrii, tworząc wspólną granicę z Niemcami, przekreślił dla Jugosławii udział w Małej Ententcie, tak obecnie zabór Albanii automatycznie niejako wycofuje Jugosławię z Ententy bałkańskiej. Jugosławia znalazła się osaczona przez trzech „przyjaciół" z paktu anty - kominternowskiego i zdana na ich łaskę. Zabór Albanii zakorkował Jugosławię od strony morza, z którego będzie mogła ona korzystać tylko tyle, na ile pozwolą Włochy.

W takiej sytuacji rząd jugosłowiański robi wesołą minę do tragicznej gry i wciąż zapewnia o swej głębokiej wierze w Mussoliniego, z którym w roku 1937 podpisał pakt przyjaźni, a wiadomo, że Mussolini lubi ściskać swych przyjaciół, aż im tchu nie staje (Albania była przyjaciółką, a Abisynia nawet wieczystą przyjaciółką). Otóż w tym pakcie z r. 1937 jest tajna klauzula — jak donoszą pisma zagraniczne — *wyłączająca obsadzenie wojskowe Albanii przez Włochy.* Teraz właśnie to obsadzenie nastąpiło i Jugosławia... uśmiecha się do Mussoliniego.

Tragiczna sytuacja Jugosławii sprawiła, że nie śmie ona zwrócić się do mocarstw i los swój postawiła na kartę wspaniałomyślności „osi". Niektóre pisma donoszą nawet, że Jugosławia już się zdecydowała na przystąpienie do „osi". Gdyby tak było, mielibyśmy nową ofiarę „protektoratu" tym razem już „osiowego", ze wszystkimi konsekwencjami, nie wyłączając rozkawałkowania Jugosławii, o czym zresztą już kursowały pogłoski.

B.

Awanse na kolei

Szumnie zapowiedziane, od kilku miesięcy głoszone przez prasę, dyskutowane w Sejmie awanse na P. K. P. nastąpiły. Większość pracowników kolejowych nie przywiązuje jednak wielkiej wagi do tych awansów, nie przyniosły one bowiem poprawy bytu tym szczęśliwcom, którzy je otrzymali, gdyż przeważnie obniżono im jednocześnie o takie same sumy kwotę t. zw. dodatku wyrównawczego, jaki pobierali. Małe podwyżki płac spowodowały awanse jedynie u kawalerów i bezdzietnych, a zwłaszcza u wyższych grup uposażenia.

Awanse te przyczyniły się do dalszego rozgoryczenia szerokich rzesz, przeważnie pracowników warsztatów i parowozowni, albowiem procentowo najmniej tych awansów rozdzielono między te kategorie.

Po obietnicach p. ministra Komunikacji pracownicy nieetatowi, szczególniej warsztatowcy, spodziewali się, że krzywdy wyrządzone tej kategorii pracowników przed wejściem w życie ustawy uposażeniowej w roku 1934 zostaną choć częściowo wyrównane przy obecnych awansach. Tymczasem rzemieślnicy, którzy nie awansowali od 1920 r., i teraz awansu nie otrzymali i pozostają w większym procencie w 4 kategorii płacy, do której dochodzą również robotnicy niewykwalifikowani.

Jeżeli do tego dodamy systematyczne zmniejszanie premii warsztatowców, postępującą racjonalizację pracy i wyciągnięcie siły fizycznej tych ludzi do maksimum, — to będziemy mieli obraz, jak czują się oni pokrzywdzeni i jaką mają zachętę do dalszej intensywnej pracy, tak potrzebnej w dobie obecnej.

Wszelkie interwencje w sprawie usunięcia tych pokrzywdzeń, przeprowadzane przez delegacje pracownicze nie odnoszą skutku, albowiem u centralnych władz kolejowych ustaliło się przeświadczenie, że pracownicy warsztatowi są lepiej sytuowani od licznych kategorii pracowników kolejowych.

Ministerium Komunikacji podało komunikat, że przy obecnych awansach zastosowano listę starszeństwa, ale zasady starszeństwa nie zostały ujawnione, to też pracownicy kolejowi nie mogą się upewnić, czy istotnie starszeństwo zastosowano — są przeświadczeni, że awanse odbyły się „według swobodnego uznania Biur Personalnych"

Awansowano stosunkowo mały procent, jeżeli chodzi o wyrównanie pretensji nagromadzonych w ciągu kilku lat, w czasie których awanse były zamknięte.

Ogół pracowników kolejowych oczekuje w lipcu dalszych awansów, które usunęły by pokrzywdzenia materialne i moralne, wynikłe w ciągu kilku lat — zwłaszcza w służbie warsztatowej.

Re.

Rumunia a Bułgaria

„Daily Herald" donosi z Bukaresztu, że Rumunia wobec naprężonej sytuacji na Bałkanach jest gotowa odstąpić Bułgarii część Dobrudży, odebranej jej w r. 1913, wzamian za przystąpienie Bułgarii do paktu bałkańskiego.

Dobrudża leży między Dunajem a Morzem Czarnem. Jest to urodzajny pas ziemi, do której Bułgaria zawsze zgłaszała pretensje, Rumunia zaś oświadczała, że nigdy nie odstąpi ani piędzi.

Obecnie wraz z zajęciem Albanii sytuacja się zmieniła i Rumunia pono chce pozyskać Bułgarię do wspólnej obrony przed „osią".

Podobno Bułgaria byłaby skłonna przyjąć ofertę Rumunii.

Albania pod względem gospodarczym

Albania — nowa ofiara „dynamizmu" państw totalnych — jest niewielkim kraikiem górskim o powierzchni 35,554 km. kw. i przeszło 1,000,000 ludności. Zaludnienie — dwudziestu paru mieszkańców na km.

Jest to kraj rolniczo - pasterski, dość jeszcze ubogo zagospodarowany. Przeciętny procent ziemi pod uprawę wynosi 12, zaś w niektórych okolicach górzystych procent ten spada do 5. Metody rolnictwa są jeszcze zacofane; dopiero w ostatnich latach zaznaczył się pewien postęp. Jak w innych krajach bałkańskich w uprawie poważne miejsce zajmuje kukurydza. Pod względem innych ziemiopłodów Albania nie jest jednak samowystarczalna i musi je importować.

Pomimo dość dobrych łąk, pasterstwo nie jest znacznie zaawansowane. Dość dużo hoduje się kóz i baranów, dość dużo bydła rogatego, którego jednakże jakość jest dość niska. Poza tym Albańczycy hodują konie i osły. Na wywóz pasterstwo dostarcza jedynie skór.

Dość znaczną rolę odgrywa sadownictwo (oliwki, pomarańcze, cytryny). Pod tymi względami stanowi już nawet Albania konkurencję dla Włoch. Zaczyna się rozwijać w niektórych okolicach kraju uprawa tytoniu i bawełny. Ostatnia jest dopiero w zaczątkach (600 ton rocznie).

Albania posiada dość znaczne bogactwa leśne, co odgrywa dużą rolę w wywozie tego kraju.

Tak więc rolnictwo znajduje się jeszcze w stadium początkowym, które zresztą odpowiada **prymitywnym potrzebom społeczeństwa, znajdującego się jeszcze w okresie prastarej organizacji rodowej.** Organizacji tej odpowiada praktykowany jeszcze do niedawna **zwyczaj krwawej zemsty rodowej.**

Inna przeszkoda w rozwoju gospodarczym — to trudność komunikacji między różnymi okolicami tego gorzystego kraiku. Do niedawna też Albania pozbawiona była wszelkich urządzeń komunikacyjnych. Albania prawie wcale nie ma kolei żelaznych (poza linią Durazzo — Tirana). Za to pobudowano niektóre drogi i autostrady, oraz... lotniska. Z czasów wielkiej wojny pozostało ok. 70 km. kolejek wąskotorowych. Linie telegraficzne mają długość około 3,300 km.

W głębi kraju do dziś dnia jeszcze głównym środkiem komunikacji są muły i osły.

Przemysł w Albanii właściwie nie istnieje.

Nie brak coprawda pewnych bogactw mineralnych i istnieje możliwość odkrycia dalszych. Jest nieco węgla, lignitu. Eksploatacja wystarcza na obecne potrzeby kraju. Na północy i południu kraju istnieją pokłady żelaza, lecz dotychczasowa eksploatacja (10,000 ton) jest jeszcze niewielka.

Wiadomo jeszcze o pokładach chromu w pobliżu granicy Jugosławii. Wydobywa się nieco miedzi i pirytów. Co się tyczy pokładów niektórych innych minerałów (nikiel, kaolin) — nic jeszcze nie można na temat ich wartości powiedzieć pewnego Jest też nieco złota.

Czy Albania kryje w sobie znaczne jeszcze tajemnice pod tym względem? Trudno coś powiedzieć pewnego. W każdym razie od dziesiątków lat Włosi prowadzili tu poszukiwania, które — jak się zdaje — nie dały wielkich rezultatów. W szczególności dotyczy to nafty. Rezultaty poszukiwań są dość mizerne. Albania wywiozła w r. ub. do Włoch jakieś 65 tys. ton ropy. Jakość ropy albańskiej jest przy tym bardzo niska. W każdym razie w zaopatrzeniu Włoch w płynne paliwo Albania nie odgrywa wielkiej roli.

Jeśli dorzucimy do tego 6,000 ton bitumu — będziemy już mieli całość bogactw mineralnych Albanii, znajdujących się dotąd w eksploatacji bądź też w ewidencji.

W każdym bądź razie pod względem ekonomicznym Albania nie wiele Włochom może dać. Chyba — oszczędność pewnej ilości płaconych dziś za przywóz z Albanii dewiz.

Zadecydowały względy prestiżowe i strategiczne.

Wiosna w Tatrach

Jaworzyna

ZAKOPANE, 11 kwietnia.

Tatry stoją w śniegu. Palą się, jarzą w wiosennym słońcu. W dolinach już czernieją drogi, gdzieniegdzie zbocza, — ale hen, wysoko wznoszą się białe szczyty, potężne, majestatyczne, piękne.

Piękna była tegoroczna Wielkanoc w Tatrach. W sobotę — upał, niczym lipiec. W niedzielę co prawda trochę „siąpiło". Ale w poniedziałek, we wtorek znowu spływało złoto z nieba; znowu grzało i świeciło wiosenne słońce.

Trudno myśleć o pięknie gór w chwili, gdy międzynarodowa sytuacja jest napięta do ostateczności; gdy nie wiadomo, co przyniesie najbliższa godzina. Ale doprawdy trzeba trochę odpocząć po niezmiernie intensywnej pracy. To też (dla spokoju sumienia) wygłosiłem odczyt dla robociarzy zakopiańskich — a zebrało się ich wielu, około 300 (bez afisza!) i słuchali w niezwykłym skupieniu — i poszedłem sobie troszkę w góry. Właściwie — w doliny; chciałem zobaczyć, jak wygląda obecnie Jaworzyna, niedawno przyłączona do Polski.

Przechodzę przez most na Białce (Łysa Polana, 21-szy kilometr na drodze do Morskiego). Do niedawna tuż za mostem był czeski posterunek celny — w nowym, wspaniałym gmachu. Znajomy czeski urzędnik zawsze mię grzecznie witał: „A, pan poslanec"...

Czeskiego posterunku oczywiście nie ma. A w eleganckim budynku mieści się doskonale urządzona polska gospoda. Nazwa może trochę dziwna: „Pod pancernym towarzyszem". Noclegi dość tanie. Sala restauracyjna urządzona z komfortem.

Idziemy dalej. Po 3-ch kilometrach szosy jesteśmy w osiedlu Jaworzyna. Nic się tu nie zmieniło. Wstępujemy do kościółka — mała dziewczynka czatuje na gości i chętnie otwiera drewniany kościółek za parę groszy. Obok kościółka cmentarzyk. Pod czarnym krzyżem płyta grobowa. Tu spoczywa Hohenlohe, dawny gospodarz południowej strony Tatr, jeszcze za węgierskich czasów. Dużo zrobił dla uporządkowania olbrzymich lasów i dla gospodarki łowieckiej. Starał się zaklimatyzować nowe gatunki zwierzyny. Bizonie podczas wojny wystrzelano. Ale kozirożce (z potężnymi rogami - sierpami) dotychczas hasają pod Muraniem w dobrach Jaworzyńskich.

Czy w samym osiedlu Jaworzynie jest obecnie jakaś porządna gospoda — nie wiem. Ale w odległości kilku kilometrów, szosą w stronę Zdziaru (wielka wieś) i Smokowca, mianowicie w Podspadach jest duża gospoda, — dawniej Rotmana. Dobrze, czysto urządzona. Spotkałem tu znajomych polskich urzędników celnych — wszak w sześciu kilometrach znajduje się nowa granica, przed Zdziarem.

— Czy dużo osób przechodzi przez tę nową granicę? — pytam.

— Bardzo mało. Tatrzańskie przepustki nieważne. Trzeba mieć zagraniczny paszport.

— A czy Niemcy podchodzili do granicy z tamtej strony?

— Nie. Niemcy trzymają się w głębi Słowacji. Na granicy sami Słowacy.

Postanawiamy pójść doliną Jaworową. W osiedlu Jaworzyńskim przełazimy przez płot (zwierzyna!) koło fabryki celulozy i wchodzimy w olbrzymi stary świerkowy las. To początek olbrzymiej doliny Jaworowej, która obecnie znalazła się po stronie polskiej. Jaworowa i Dolina Białej Wody (z odgałęzieniami) — to właśnie — wraz z Jaworzyną — wielkie nabytki Polski. Przy końcu doliny piętrzy się niebotyczny szczyt Lodowy. Idziemy drogą w górę doliny. Obok nas, ponad lasem, z lewej strony — sylwetka Murania. Jakiż jest cienki i zgrabny z tej strony (w profilu) — bo z drogi do Morskiego wygląda szeroko i płasko.

KOŚCIOŁEK W JAWORZYNIE.

Obok drog wesoło huczy Jaworowy potok. Droga pokryta jeszcze śniegiem i lodem. Po pewnym czasie zawracamy na lewo, do doliny Koperszadów, prowadzącej na przełęcz pod Kopą. Na Polanie pod Muraniem duża gajownia. Wstępujemy na herbatę. Ślicznie tu. Siadamy przed domkiem. Przed nami szczyty — Lodowy i Kołowy. Polana jeszcze prawie cała w śniegu. Gajowy — ten sam, stary znajomy, który tu urzęduje od wielu lat; pozostał od „czeskich" czasów — widocznie przeszedł na polską służbę. Ale nie będziemy z nim o tym rozmawiali.

Granica i tu niedaleko — przechodzi przez Jagnięcy Szczyt i przełęcz pod Kopą. Letnią porą — 3 godziny piechotą. Teraz bez nart trudno. Zapytuję:

— Czy słowackie schronisko (zaraz za Przełęczą) jest otwarte?

— Naturalnie „Votrubowa chata" funkcjonuje doskonale, — odpowiada gajowy. Ubrany jest w zielonkawy kostium, — zdaje się ten sam, w którym widziałem go latem, gdy bywałem w tych stronach za „czeskich" czasów. Gajowy opowiada nam, że niektóre drogi w Jaworowej zostaną zamknięte: zostanie jedna lub dwie.

— Jakto? Chyba droga pod Kopą będzie otwarta?

— Możliwe. Ale możliwe, że zostaną zamknięte niektóre drogi w Jaworowej, w głębi.

Nie wiemy, czy to prawda. Siedzimy przed gajownią i grzejemy się w wiosennym, gorącym słońcu. Przybywa jakieś drugie towarzystwo — idzie oglądać karmniki dla zwierzyny i wypatrywać kozirożce.

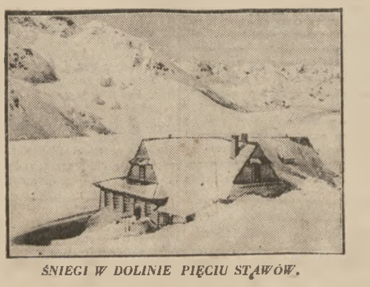
Wracamy do Jaworzyny. Ta Jaworzyna staje się WIELKIM PROBLEMEM. Czy ma być zabudowana? Władze państwowe tu rozstrzygają — chodzi o to, by postępować rozumnie i celowo. Powstaje nowy ośrodek. Co się z nim stanie? Chodzi o to, by nie powstał nowy chaos a la Zakopane!

Zaglądamy jeszcze do Morskiego Oka. Jezioro naturalnie pod śniegiem. Na zboczach sporo narciarzy: nie tyle jeżdżą, ile pławią się w słońcu. Wszystko dokoła pali się, promienieje i złotem spływa do jeziora. Mięguszowieckie szczyty stoją jak potworny, nieprzebyty skalny mur.

Trzeba wracać — do Zakopanego i Warszawy. Nerwowo przerzucam gazetę na — nowej, rozbudowanej — stacji. Pociąg rusza, godzina popołudniowa.

Ostatnie spojrzenie na Tatry, stojące w srebrze i złocie...

K. CZAPIŃSKI.

ŚNIEGI W DOLINIE PIĘCIU STAWÓW.

TURNIE W JAWOROWEJ.

Jakie warunki postawił Mussolini Albanii?

Havas podaje od dobrze poinformowanego Albańczyka następujące szczegóły ultimatum, postawionego przez Mussoliniego Albanii, a odrzuconego przez króla Zogu, Rząd i parlament albański:

1) *Prawo wysadzania wojska w każdej chwili i w każdym miejscu Albanii.*

2) *Obserwacja i kontrola przez władze wojskowe włoskie wszystkich urządzeń, mających związek z obroną kraju, a więc: fortyfikacji, dróg, mostów, portów i t. d.*

3) *Przyznanie Włochom, mieszkającym w Albanii, wszystkich praw, z jakich korzystają obywatele albańscy, łącznie z prawem zostania posłem, ministrem i t. p.*

4) *Zniesienie ministerium spraw zagranicznych i przekazanie albańskich spraw zagranicą placówkom dyplomatycznym i konsularnym włoskim.*

5) *Mianowanie we wszystkich albańskich ministeriach włoskich sekretarzy generalnych.*

6) *Poseł włoski w Tiranie zostałby członkiem rządu albańskiego, a poseł albański w Rzymie wszedłby do rządu faszystowskiego w Rzymie.*

Groźna eksplozja kotła
w Poznaniu

Przy ul. Dominikańskiej 3 w Poznaniu, w firmie Mueller i S-ka, w fabryce konserw, nastąpił groźny wybuch kotła — spowodowany silnym ciśnieniem pary.

Pokrywa kotła, w którym gotowało się mięso, wyrzucona została z taką siłą, że przebiła sufit, a tłuszcz z kotła rozprysł się, parząc współwłaściciela firmy, p. Maksymiliana Muellera — oraz pracowników w osobach p. p. Antoniego Gidaszewskiego, Bolesława Adamczaka i Leona Szukałę. Wszystkie — powyżej wymienione osoby doznały poważnych ran na całym ciele, oraz poparzenia I stopnia.

Na miejsce wypadku zawczwano Pogotowie Ratunkowe, które nałożyło rannym opatrunki, pozostawiając ich na własne życzenie w leczeniu domowym.

Ponieważ zachodziła obawa powstania pożaru, zawezwano straż pożarną, które niebezpieczeństwo usunęła. Eksplozja, która mogła by być groźniejszą w swych następstwach — została spowodowana złym zabezpieczeniem pokrywy przez właściciela.

Wiadomości z całej Polski

ZABÓJSTWO.

Na tle porachunków osobstych powstała bójka między Janem Białachem (lat 20), a sąsiedem jego Mieczysławem Miłoszem (lat 22), mieszkańcami wsi Sosnówka, powiatu Garwolińskiego.

ŚMIERTELNY WYPADEK ADWOKATA.

Adwokat Kazimierz Burchard zam. w Warszawie, lat 58, schodząc po stromych i nieoświetlonych schodach domu przy ul: Ogrodowej, upadł. Wskutek upadku doznał pęknięcia czaszki i zmarł. Nad ranem trupa adwokatu znalazł dozorca.

ŚMIERTELNIE ZATRUCIE.

Śmiertelnemu zatruciu gazem świetlnym uległ Jerzy Łukasiewicz, lat 18, ekspedient firmy Bata w Tomaszowie Mazowieckim. Łukasiowicz przed snem nie dokręcił kurka gazowego. Gaz, ulatniając się, przedostał się na pierwsze piętro. Śpiący w tym lokalu S. Urbaszek, również uległ zatruciu, jednak został odratowany.

WIADOMOSCI SPORTOWE

PIŁKA NOŻNA

GWIAZDA WYGRYWA TURNIEJ PIŁKARSKI.

Na boisku Skry rozegrane zostały finały turnieju piłkarskiego o puchar „Naszego Przeglądu". W rozgrywce o pierwsze miejsce Gwiazda pokonała Żar w stosunku 3:1 (2:0), zaś w rozgrywce o trzecie miejsce Makabi wygrała z Hapoelem . :2.

BOKS

POLSCY BOKSERZY WYJECHALI DO LUBLINA.

We środę wyjechała z Poznania polska reprezentacja bokserska na mistrzostwa Europy do Dublina. Zawodnicy nasi jadą przez Berlin i Holandię.

Bokserzy polscy wyjechali w następującym składzie: Jaśliński, Sobkowiak, Czortek, Kowalski, Kolczyński, Szymura, Piłat. W charakterze sekundanta wyjechał trener Sztam.

PRZYDAŁA IM SIĘ SZKOŁA POLSKA.

Jak już podaliśmy, w Helsinkach odbył się międzypaństwowy mecz bokserski Szwecja — Finlandia, zakończony niespodziewanie wynikiem remisowym 8:8. Szwecja, która była pewna wysokiego zwycięstwa, zaprezentowała się nieoczekiwanie słabo, natomiast Finlandia wystawiła ekipę, która, jak twierdzi prasa fińska, przeszła dobrą szkolę polską. Porażka w Polsce zdopingowała Finów do dużego wysiłku i ta sama reprezentacja na meczu ze Szwedami wykazała bardzo dobrą formę. Po tym meczu Finlandia zdecydowała się wysłać swą drużynę na bokserskie mistrzostwa Europy w Dublinie.

NARCIARSTWO

OSTATNI KOMUNIKAT ŚNIEGOWY.

Ciepłe, wiosenne dni ostatniego tygodnia przyczyniły się do dalszego szybkiego zaniku pokrywy śnieżnej w górach.

Ślady pokrywy śnieżnej obserwujemy jeszcze miejscami na stokach północnych w Beskidach Śląskich, w Beskidzie Wyspkim, Gorcach, Bieszczadach, Gorganach i Czarnohorze.

Możliwe warunki śnieżne narciarskie są jeszcze tylko na halach Tatr powyżej 1600 m. oraz w kotłach Czarnohory.

W partiach szczytowych i grzbietowych leży szreń i lodoszreń, niżej — śnieg ziarnisty.

Grubość pokrywy śnieżnej: Barania Góra 15, Pilsko 20, Morskie Oko 15, Hala Gąsienicowa 18, Kasprowy 175, Pikuj 12, Zaroślak 17 cm.

ZAPASNICTWO

TRZYTYGODNIOWY ZAPAŚNICZY OBÓZ TRENINGOWY.

Zarząd Warszawskiego O.Z. Atletycznego organizuje trzytygodniowy treningowy obóz zapaśniczy w Warszawie.

Do obozu wyznaczono 14 zawodników, a mianowicie:

w wadze koguciej — Rokita (Rywal) i Litwing (Pasta);

w piórkowej Neubauer (FB) i Sawka (Pasta);

w lekkiej Ślązak (Syrena) i Świętosławski (Elektr.);

w półśredniej Szajewski (Syrena) i Suchy (Lauda);

w średniej Lupacki (Pasta) i Furst (Rywal);

w półciężkiej Dąbrowski (Elektr.) i Winger (PKS);

w ciężkiej Ilczyk (PKS) i Tęcza (Rywal).

WIOŚLARSTWO

OXFORD I CAMBRIDGE ZWYCIĘŻAJĄ WE FRANCJI

Słynne osady wioślarskie Oxford i Cambridge, które zmierzyły się niedawno w dorocznym wyścigu na Tamizie, startowały przed kilku dniami we Francji, odnosząc zwycięstwa. W regatach, które odbyły się na otwartym morzu w Cannes na dystansie 1500 m. Cambridge pokonał klub Nautique o 2 długości łodzi, a Oxford zwyciężył osadę Tuluzy o jedną długość łodzi.

Dyrektor koncernu „Progress"
przed sądem

Przed trybunałem Sądu Okręgowego w Katowicach odpowiadał w czwartek dyrektor koncernu węglowego „Progress" Jan Kanty Roehr, za spowodowanie wypadku z wynikiem śmiertelnym. Dyr. Roehr mianowicie prowadząc swój samochód przejechał w Welnowcu robotnika, który odniósł tak ciężkie obrażenia, że, przewieziony do szpitala, zmarł. Na wniosek stron Sąd postanowił przeprowadzić naocznię sądową w Welnowcu i w związku z tym rozprawę odroczył.

Osiem miesięcy więzienia
za podpalenie stodoły

W Błażejewie pod Bninem, w powiecie śremskim, rolnik Franciszek Majchrzycki, znalazłszy się w ciężkim położeniu materialnym w okresie przed żniwami (groziła mu całkowita ruina, a tym samym utratą całego majątku). Nie widząc dla siebie żadnej drogi wyjścia, wszedł na drogę przestępczą.

W dniu 23 maja r. ub. Majchrzycki podpalił swą stodołę w celu uzyskania premii asekuracyjnej. Przyczepiwszy palącą świecę do drzazgi, pozostawił ją w stodole, pomiędzy — snopami. Wynikiem tego był wybuch pożaru, który jednak sąsiedzi zauważyli tak szybko, że zdołano pożar ugasić.

Sprawa podpalenia wyszła na jaw. Przepytywany przez sędziego śledczego Majchrzycki w śledztwie przyznał się w całej rozciągłości do popełnienia zbrodni podpalenia, opowiadając szczegóły.

Na rozprawie, która odbyła się na sesji wyjazdowej Sądu Okręgowego z Poznania w Śremie, Majchrzycki cofnął poprzednie zeznania, wypierając się podpalenia swego dobytku. Sąd jednak — na podstawie dostarczonych przez przewód sądowy dowodów — uznał Majchrzyckiego winnym zbrodni — usiłowanego podpalenia swego mienia z chęci zysku — i skazał go na 8 miesięcy więzienia.

Audycje jubileuszowe
w XX rocznicę wyzwolenia Wilna

Tydzień od 16 do 22 kwietnia będzie poświęcony w dużej mierze audycjom, które przypomną radiosłuchaczom całej Polski momenty i nastroje związane z wyzwoleniem Wilna.

Dnia 16 kwietnia z anten Polskiego Radia przemawiać będzie Lida. Dzień jej rozpocznie się koncertem orkiestry wojskowej o godz. 7.20. O godz. 9.15 w regionalnej transmisji usłyszą radiosłuchacze reportaż p.t. „Pijarzy w Lidzie", który wygłosi Henryk Żeligowski. Następnie transmitowane będzie nabożeństwo z kościoła O. O. Pijarów, potem zaś uroczystości „Wyzwolenia Lidy", która tego dnia święci również jubileusz swego oswobodzenia. O godz. 15.30 w audycji dla wsi spotkają się słuchacze również z audycją regionalną z Lidy.

Patos bohaterski i uczucie radosne, jakie Wilno w pamiętnych dniach 1919 roku żywiło zostały ujęte w formę pięknego słuchowiska literackiego. Usłyszymy je o godz. 21.30 p. t. „Szabla i dzwon".

Radio warszawskie

SOBOTA, 15 kwietnia.

WARSZAWA I: 6.30 „Kiedy ranne". 6.35 Gimnastyka. 6.30 Muzyka z płyt. 7. Dziennik. 7.15 Muzyka z płyt. 8. Audycja dla szkół. 11. Audycja dla szkół „Śpiewajmy piosenki". 11.25 Lekkie duety instrumentalne z płyt. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 15. Teatr Wyobraźni dla dzieci. 15.30 Muzyka obiadowa. 16. Dziennik. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Kronika literacka. 17.28 Koncert solistów. 18. Audycja dla wsi. 18.30 Audycja dla Polaków za granicą. 19.15 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. Wiadomości meterolog. Wiadomości sportowe. Program. 21. „10 lat przebojów"—audycja muzyczna. 22. Muzyka taneczna. 22.55 Przegląd prasy. 23. Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny. 23.05. Wiadomości z Polski w języku niemieckim. 23.15 Muzyka tan. z płyt.

WARSZAWA II: 14. Nowe nagrania utworów R. Schumanna z płyt. 15. Wiadomości sportowe. 15.05 Parę informacyj. 15.10 Koncert solistów. 15.45 Życie kulturalne stolicy. 15.55 Program 16. Muzyka taneczna z płyt. 17.30 G. Mahler. II Symfonia c-moll. 20.05 Na altówce gra Henryk Trzonek. 21.20 Festival Międzynarodowego Towarzystwa Muzyki Współczesnej. 22. Muzyka kameralna Brahmsa. 23. Lekkie piosenki. 23.30 Recital fortepianowy.

Tabela wygranych
1 dzień ciągnienia 44 Loterii Klasowej

I i II ciągnienie

GŁOWNE WYGRANE.

Po 10.000 zł. n-ry: 21560 36078 49432

Po 5.000 zł. n-ry: 18907 42412.

Po 2.000 zł. n-ry: 35904 107543.

Po 1.000 zł. n-ry: 9533 116061 172094 191090 19487 18889 32931 81581 120795 121478 141218 146414.

Po 5000 zł. n-ry: 4683 6005 79624 82461 89662 92225 125792 135239 150597.

Po 250 zł. n-ry: 2887 12501 20518 36775 39998 40409 41539 45844 63260 68279 72563 77207 88031 89322 92926 93069 97579 98822 99759 100652 101093 101553 105865 115837 124254 127774 128785 139394 142707 143853 150339 163685.

PO 125 ZŁ.

254 1417 84 2981 3920 4043 309
846 6192 454 603 90 380 573 8014
[illegible] 14299
864 16801 19157 483 694 20008 20100
23 21050 597 738 988 22209 15 23173
24122 214 307 998 25201 14 55 491
902 28940 29178 374 30661 803 31824
32205 33383 34947 35205 789 36079
38801 400037 536 900 41132 301 351
770 42421 909 44471 45126 46522
47149 939 49076 570 773 50449 577
51037 52568 53484 608 55586 950
56939 57923 58060 59155 60245 916
61750 8 62538 63118 64329 65142
282 411 66209 67106 798 68024 623
71074 465 73139.
75039 87 145 208 417 863 76334
704 77026 345 588 664 78259 79276
80275 495 688 82060 723 83130 828
84287 85 345 87 86364 660 981 87825
729 88057 89111 202 57 950 90881
663 91021 460 581 92506 93086 94135
95496 783 97181 611 98877 99045 147
751 100393 920 101269 102113 465
103630 46 104405 635 997 105791
106186 201 610 107173 678 817
108222 857 109201 651 110207 397
916 111178 854 112006 184 966
113120 422 77 766 895 115355 581
116696 117936 118440 541 119136 489
574 121534 726 122170 591 730
123068 124739 854 978 125482 898
126667 128358 758 902 71 129289
130039 367 650 940 131142 361 428
976 132270 133278 304 55 134128 362
68 786 135576 81 697 766 136466
596 819 971 137660 739 138659 720
947 139071 141916 142640 865 975
143515 624 713 144117 401 588 145074
79 146656 983 147231 57 414 958
148248 422 52 642 844 149671 768
906 151460 783 152109 717 894 953
153196 274 541 614 48 154167 155386
451 520 651 157386 158404 159108
[illegible] 77 160804 161240 353 162341
442 616 164326 714.

Po ZŁ. 62.50

169 218 475 554 95 656 24 764
1276 27 88 547 46 833 63 979 57
2140 491 616 778 941 3055 268 326
4188 340 520 5255 380 550 763 6481
585 30 631 7137 794 948 8428 565
720 9392 471 367 936 10144 487 789
11004 144 487 789 12134 403 56 641
[illegible] 13114 371 459 589 670
[illegible] 15154 16649 405 84 594
604 [illegible]
272 [illegible]
[illegible]
[illegible]
928 972 24993 25575 885 915 23053
893 992 27062 401 90 545 667 75
26134 463 554 90 779 54 847 29090
204 440 649 60 30548 74 741 994
31085 537 70 84 823. 32348 88 557
50 94 658 787 859 33303 10 488 608
711 828 939 34373 738 35091 259
385 677 84 932 5 36086 468 30 653
870 37019 27 468 511 908 38178 588
765 39168 17 216 1 547 679 780
41021 173 21 296 42056 32 348 869
91 43256 684 610 84 44260 437 98
587 855 9 45030 4 252 855 9 46063
535 614 32 22 988 67338 579 640
48030 403 49694 906 50049 61 386
582 639 18 51305 477 771 926 52003
103 313 63697 763 982 64222 589 703
815 55063 57161 220 60016 189 219
395 623 774 81 61174 88 406 678 773
62667 710 867 63355 660 868 64076
165 208 521 65069 501 885 968 66156
251 501 778 68233 795 69168 320 436
691 712 914 70217 41 351 66 447 675
815 84 71344 525 984 72011 275 735
73049 273 368 529 634 812.
75764 76191 242 586 604 944 77042
302 483 618 864 924 82 [illegible]
568 [illegible]
81260 353 617 82019 225 80 763 887
83294 520 84159 347 85077 235 666
86185 955 87367 632 48 88393 402
824 45 89128 99 220 816 90165 84
787 91076 464 575 631 785 84 92009
93265 497 501 962 94407 782 950
95730 73 96208 19 97169 605 33 744
98555 637 840 960 81 99408 690 814
100215 356 101024 600 102100
103527 750 104349 679 105364 107017
916 108082 328 44 865 109131 214 63
76 680 110423 111080 112777 113135
[illegible] 937 114044 401 66 670 908
[illegible] 811 116144 523 89 813 72
950 117048 339 587 676 710 118199
[illegible] 939 119691 757 120316 92 121064
623 830 122181 255 123031 737
124141 75 245 971 125249 378 626
[illegible] 48 835 126027 [illegible] 563 776
902 1[illegible] 84 419 718 [illegible]
[illegible] 130268 71
131286 714 837 [illegible]
771 91 134248 922 135424 25 563
136495 535 784 349 137[illegible] 425 558
138291 305 139181 579 140043 893
141102 792 071 142168 389 143758
144309 145219 69 642 146184 705
[illegible] 147096 183 479 862 947 148295
[illegible] 493 665 150379 501 745 914
[illegible] 152215 401 547 618 27 930 89
[illegible] 107 377 652 829 955 154831
714 8[illegible] 94 155418 754 912 156337
[illegible] 157409 37 540 53 784 828 957
[illegible] 92 385 434 528 747 159196
[illegible] 195 314 497 161113 70 297
311 494 596 639 827 162270 573 645
78 163381 164182 396 425 781 939.

III ciągnienie

PO 125 ZŁ.

914 83 1239 485 [illegible]
4588 738 5608 976 6167 78[illegible] 7050
[illegible] 8044 445 9072 10006
371 493 11273 86 483 700 33 12317
32 91 13300 695 14240 619 15157 598
890 16089 610 807 17121 [illegible]
99 19967 20047 [illegible] 194
619 069 23064 24444 25245 377 63
26406 27201 [illegible] 607 23445 534
78 381 934 29211 793 3005 174 746
450 602 867 31167 202 34569 35009
340 797 808 36056 75 37096 202 991
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
61 156 489 61227 950 61384 [illegible]
63221 64447 65110 [illegible]
771 923 67205 974 68299 390 915
72002 539 43 766 73888 89 998 74526
75225 809 76442 77085 291 78268 41
567 79014 23 64 386 444 80035 144
226 304 416 903 4 18 81180 82202
893 83109 423 563 84430 681 896
85264 375 401 842 86767 840 87439
878 88311 89097 315 90064 174 734
91129 713 92300 606 93982 94428 603
55 757 975 95823 92 96289 853 88
97369 694 98118 683 99264 393 482
852.
100035 574 101716 102053 78 364
103169 263 104374 389 106648 107635
107864 109026 205 523 652 971
110153 111268 112055 217 340 442
895 981 113465 529 016 114706 46
115004 110 506 645 116544 787 801
117491 683 118319 933 119105 272
594 795 870 992 120274 738 121109
120 122106 744 951 123296 124160
[illegible] 125346 427 76 126845 127576 621
128159 97 131083 673 132255 480
[illegible] 133987 135028 86 434 136070
[illegible] 415 [illegible] 137054 338 607 53 765
138[illegible] 82 644 902 139040 612 90
140063 615 85 963 141305 935 142207
404 668 144248 145400 531 95 146218
[illegible] 740 784 147057 187 537 943
148517 631 864 971 149594 938 940
[illegible]
737 [illegible] 915 [illegible]
853 88 157323 618 158724 159531
[illegible] 890 16 010 249 409 162225
163664 164387 415 903.

PO 62,50 ZŁ.

[illegible] 135 [illegible] 576 645 74 1071 625 767
[illegible] 896 2469 70 531 37 3175 287
[illegible] 548 756 6363 140 172
[illegible] 7017 110 53 155
5719 9043 519 994 10044 303 492
11345 [illegible] 843 91 12215 362 527 610
[illegible] 748 877 95 14079 187
424 48 54 15477 527 16134 303 401
612 17120 50 646 934 18041 192 800
[illegible] 19409 645 20062 118 208 364
[illegible] 376 910 22157 253 545
[illegible] 88 901 23554 741 928 24030
[illegible] 914 83 25154 634 944
26018 73 140 334 76 90 787 890 27048
366 595 805 [illegible] 702 46
29810 93 30331 61 677 719 977 31167
[illegible]
[illegible] 478 [illegible] 34021 46 480 682 667
868 350[illegible]3 206 456 79 528 36103 349
603 21 834 903 37147 92 [illegible] 464 972
[illegible] 691 39133 431 542 620 805 22
[illegible] 28 257 527 49 83 950 42117
[illegible] 84 88 942 51 43101 236 68
[illegible] 37 651 701 42 56 91 906 44093
[illegible] 523 628 706 869 93 45517 28 617
[illegible] 993 46126 962 47112 230 461 605
[illegible] 872 48305 92 508 31 609 709 87[illegible]
903 49182 633 50087 339 408 532 736
[illegible] 867 51334 443 606 741 827 963
52110 53 938 53563 641 773 841 967
[illegible] 551 401 588 632 55301 725 989
[illegible] 775 979 57186 504 47 97 654
860 950 58130 76 447 504 22 618 91
718 893 59081 209 95 60041 328 410
692 713 826 61259 696 805 62294 346
63042 70 235 385 775 928 62 64050
84 291 421 644 61 868 984 65908 71
66012 [illegible] 773 67216 880 68043 288
574 97 96 625 79 89 98 961 69079
112 17 490 [illegible] 760
71015 430 491 72296 330 532 777
73819 74024 464 805 94 99 75122 850
[illegible] 77401 628 753 830 79386 904
[illegible] 536 831 81369 468 71 606
[illegible] 969 82113 912 55 88425 92
84022 57 518 716 800 85091 211 962
86386 87149 505 734 88071 508 89195
609 708 77 806 90061 819 91004 28
97 535 67 92214 813 41 93011 149
[illegible] 96038 [illegible]
295 653 5[illegible] 97201 [illegible]
98194 288 [illegible] 845 99131 469
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]01 506 670 91 701 879 104340 421
[illegible] 950 103009 423 434 581 670 835
106404 970 107197 90 6 108169 81
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
117255 314 548 612 118128 43 119031
349 535 120054 324 410 766 867
121373 470 122269 405 778 123118
323 582 749 834 94 124031 40 368
125342 700 126583 86 925 127043 324
66 945 128145 92 363 95 420 73 [illegible]
706 48 901 129850 [illegible]
803 92 94 970 131128 434 808 132217
271 77 476 520 642 890 96 133090
[illegible]
[illegible]
137777 830 44 950 138344 61 552
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
146023 56 79 345 462 676 147079
134 646 740 148100 131 [illegible] 367
149497 532 845 150464 564 619 22
151112 276 346 463 635 152254 384
602 827 153775 903 154483 95 94[illegible]
155115 84 767 835 880 156223 157239
39 [illegible] 400 513
561 608 707 975 159192 244 437 578
[illegible] 160259 576 622 [illegible]
[illegible]
[illegible]

IV ciągnienie

GŁOWNE WYGRANE.

[illegible]

[illegible]

15.000 zł. na N-ry: 360 17222 64935 81563 86051.

10.000 zł. na N-ry: 69777 102034 104718 117905.

5.000 zł. na N-ry: 27139 44152 44321 128815 147793.

2.000 zł. na N-ry: 45737 52525 52697 59680 104144 108266 111538 123517 126832 128682 164671.

1.000 zł. na N-ry: [illegible] 30367 46365 60716 70121 71080 79769 82445 85583 86455 94034 88429 100437 118651 120696 144655 150179 152362 156808 158760 159657.

500 zł. na N-ry: 3928 8610 14370 15660 17217 18068 22711 25199 25256 25831 28188 39059 40619 44873 49248 50736 62894 65202 65457 70141 70446 74007 81843 87167 87295 87735 89830 89865 90379 101292 107815 112885 112895 120102 121009 121629 123509 128136 135033 135758 141107 144080 150107 152315 156853 163368.

Po 250 zł: 44 99 2118 1730 2420 3382 3410 4675 4785 6910 7857 8297 10809 12416 13273 13528 13953 15381 16273 21102 23657 24144 24599 24722 25744 28245 29647 29793 33556 34972 35860 37084 41178 42066 44366 44728 46700 48567 48593 49008 49160 49298 49874 51634 52102 53798 55381 59958 62015 62667 63997 66355 66489 66607 69390 71520 71572 72918 76163 78236 79458 81972 82010 82216 82756 85465 85527 86105 86499 94467 98588 98962 100647 100822 103256 104102 105528 106300 109984 111051 113247 113894 118940 120542 120952 124421 125377 128205 128402 128500 129912 131950 132758 136900 136112 137091 137492 137292 137079 138912 139478 140766 150397 150614 154155 154573 155419 155642 155710 157003 158284 159551 160772 161279 163056.

PO 125 ZŁ.

4 560 70 1671 982 2167 448 875
3050 4120 52 413 776 802 985 5305
417 514 660 6245 377 990 7005 287
699 8353 9216 575 620 10229 898
11261 574 12091 552 617 762 14103
952 15253 69 91 693 16055 893 17044
375 917 67 18626 784 20286 586 772
21154 334 581 22384 433 23202 611
821 24801 84 25834 26554 604 920
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
39890 41644 42271 43336 457 44507
869 85 990 45245 46342 886 47295
676 49031 949 50007 404 819 51357
52565 651 53564 54184 769 867 55051
283 56186 721 57092 127 984 58243
537 809 917 60334 435 61080 247
63754 64142 688 988 65105 367 70
521 634 67003 69674 70219 71076
629 723 60 831 72393 73051 74228
[illegible]
[illegible]
80509 640 81034 922 82331 639 83255
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
95 319 592 96538 797 97034 252 488
98107 339 99160 980
100145 237 39 77 374 928 101309
570 102163 97 967 103424 759 928
105335 81 830 106707 107221 108830
109085 110606 111773 112633 114538
640 787 116266 117628 118003 411
691 701 120432 705 853 121447 516
94 122121 561 123105 124385 752 875
125279 512 766 126556 127800 128843
129732 968 98 130608 780 131551 655
132546 725 58 134005 55 919 135374
93 492 562 982 136627 137594 817 980
138786 139366 140006 72 120 327 651
805 48 141248 389 648 843 142044
270 143304 144016 536 57 145009 250
435 625 146549 147016 109 642 148040
394 413 507 149119 202 332 450
150087 763 923 81 151000 298 503
152848 153414 154304 425 54 [illegible]
155305 461 730 156614 20 820 157011
156 619 787 158082 159639 86 160086
983 161050 144 47 162678 740 163080
394 605 164308 699 843.

Po ZŁ. 62.50

437 599 736 821 930 1099 278 398
534 931 2095 319 538 662 63 [illegible]
3062 314 540 609 4397 629. 82 949
5129 91 483 692 934 6052 546 7158
205 209 544 62 653 96 783 828 81
922 8124 38 52 677 750 932 982 10121
389 849 901 11477 736 868 12142
13397 621 14063 166 201 331 15618
912 16074 819 986 17447 556 658 726
18068 82 523 717 922 19021 347 95
698 20043 303 21230 589 987 22207
387 97 737 898 23147 408 851 53
24189 229 25316 670 927 26277 455
775 847 27032 69 164 285 320 436
28031 56 407 726 30080 164 429 509
895 31158 287 304 523 555 727 32060
160 541 869 33017 165 96 385 554
863 65 34260 83 731 35318 71 408
845 36297 512 724 87 91 956 37195
358 477 91 728 907 38090 147 463
779 859 948 39051 528 715 [illegible]66 69
40137 875 41364 469 [illegible]
555 624 76 43027 63 279 379 473 [illegible]
44281 329 816 945 45330 501 779
46062 85 439 47020 125 864 48046
85 748 59 49206 450 59 665 76 978
50008 105 232 303 70 435 983 51055
131 43 666 919 60 52077 344 406 768
945 68 53045 621 786 54053 641 730
39 8022 975 55901 56112 375 729 986
57246 491 666 024 58016 143 375
833 59211 583 60236 377 672 798 969
61020 102 33 273 376 721 68 813 998
62264 63005 702 64016 57 371 65183
347 443 579 66685 805 978 67382 87
737 68410 710 862 939 69169 944
70105 951 71261 324 601 708 72243
380 729 991 93 73267 320 458 61 762
74166 84 390 555 799 880 75055 423
769 76606 788 807 77297 405 610 719
890 78572 586 79676 889 80186 540
72 81130 522 81703 82492 595 643 85
774 951 83152 580 639 922 84006 198
381 85087 454 644 772 86226 477 933
87054 269 594 88208 89126 360 935
56 90148 94 379 576 635 84 774 888
91303 473 540 603 620 92170 448
93315 452 758 94677 95131 721 96588
572 97189 377 717 30 76 808 98003
330 488 550 66 747 802 906 931 99080
150 228 596 703 41
100145 254 55 961 99 101139 71
349 50 825 102007 436 637 95 103318
762 104337 780 67 105284 927 106079
107167 209 13 323 108145 213 433
571 680 934 65 109073 146 110669 717
111021 821 714 885 112161 302 662
919 113167 927 32 85 114178 411 605
[illegible] 71 115108 289 304 496 116259
548 811 117004 49 251 392 50 792
118272 431 562 709 963 77 119297
404 794 892 120467 555 851 939 63
121073 217 490 783 122110 83 239
382 565 690 732 123122 28 89 221
397 477 614 15 124334 467 502 796
909 125441 560 683 126234 373 658
707 831 127175 288 301 488 562 634
753 128365 921 129139 298 304 569
130017 397 427 842 910 48 131081
397 427 842 910 48 132205 459 641 53
751 133217 445 536 90 793 76 906 83
134062 139 327 740 135218 677
136532 767 964 66 137506 651 138095
375 495 919 90 139223 30 684 141034
173 324 142634 836 143036 499 625
71 144030 218 490 999 145023 281
485 709 31 146542 44 621 54 818
147804 84 930 148084 271 389 598
634 78 149147 963 150126 416 567
617 704 151745 152535 62 674 982
153022 176 404 154076 406 730
156426 510 602 849 157276 426 602
833 54 158235 510 836 159174 839 902
160378 426 706 882 927 59 161068
160 821 992 162009 539 786 163157
400 669 826.

KRONIKA KRAKOWSKA

Budownictwo społeczne

Pierwszy Kongres Mieszkaniowy Delegatów Organizacji Spółdzielczych, pracowniczych i robotniczych, który się odbył w dn. 17 i 18 grudnia 1937 r. w Warszawie, podjął cały szereg zasadniczych uchwał w sprawie budownictwa mieszkaniowego.

Postulaty te zawierały między innymi następujące wytyczne:

„że należy wydatnie zwiększyć akcję budowy mieszkań pierwszej potrzeby dla słabszych ekonomicznie warstw pracowniczych i oprzeć je na organizacjach spółdzielczych;

że należy spółdzielniom, mającym na celu dostarczenie mieszkań dla członków, zapewnić ulgi w szerszym, niż dotychczas, zakresie;

że wreszcie z ulg powinno korzystać wyłącznie budownictwo społeczne.

Poza tym zjazd uznał:

że należałoby budować mieszkanie 1 i 2 izbowe o powierzchni do 42 m² dla pracowników zarabiających do 300 zł.

Niestety, wymienione pilne i słuszne postulaty do tej pory nie znalazły uznania, a polityka inwestycyjna Państwa poszła po linii uruchomienia prywatnej inicjatywy budowlanej, a nie popiera dostatecznie w szerszych rozmiarach poczynań społecznych w dziedzinie budownictwa najwięcej wskazanego.

Państwo, udzielając kredytów na prywatne budownictwo, niejednokrotnie przyczynia się do tego, że sprytniejsi posiadacze pewnej gotówki przy pomocy uzyskanych kredytów spekulują i handlują budynkami. Czynsze za mieszkania zaś w tych budynkach prywatnych są absolutnie niedostępne nie tylko dla sfer robotniczych, ale nawet dla niższych młodych urzędników, których płace miesięczne wynoszą od 120 do 170 złotych.

Państwo powinno przeznaczać całe kredyty, jakimi dysponuje jedynie na budownictwo społeczne i to tak długo, dopóki głód mieszkaniowy wśród świata pracy nie zostanie zaspokojony.

Palącą kwestią jest również udzielanie tanich kredytów spółdzielni na budownictwo mieszkań o wielkości do 42 m² a przy dużej rodzinie (6 osób) do wielkości 56 m².

Powyższe postulaty zostały na Kongresie Mieszkaniowym tak wszechstronnie omówione i argumentowane, a następnie odnośnym czynnikom państwowym przedstawione, że nie wymagają już specjalnego umotywowania.

Świat Pracy oczekuje jedynie na szybkie realizowanie powyższych postulatów, gdyż potrzeby jego są olbrzymie i inicjatywa wyszła z woli szerokich rzesz robotniczych i pracowniczych.

Wraz z postępem kultury duchowej idą potrzeby materialne Świata Pracy, a podstawą tych potrzeb jest **jasne, wygodne i zdrowe mieszkanie.**

Robotnik, mieszkający w wilgotnej norze, z niechęcią wraca po pracy do swych barłogów; raczej w tym wypadku szuka ukojenia w szynku, zniechęca się do życia, otoczenia i swych najbliższych.

Świat Pracy Krakowa dał wyraz swych żądań pod tym względem niejednokrotnie w uchwałach na konferencjach Delegatów Organizacji Spółdzielczych i Zawodowych, które przedstawiono kompetentnym władzom państwowym. Oczekuje on jaknajszybszego zrealizowania tych żądań.

BATOR,
Przewodniczący Rady Zw. Zaw. w Krakowie.

40-lecie Stow. Śpiew. „Lutnia Robotnicza" w Krakowie

W b. roku obchodzi piękną uroczystość jedna z naszych robotniczych placówek kulturalnych m. Krakowa.

Placówką tą jest chór „Lutnia Robotnicza", której zawiązki datują się od r. 1888. W następnym już roku, po zalegalizowaniu „Lutni" przez władze, jako Stowarzyszenie — wykazuje ona wzmożoną pracę przez urządzanie szeregu koncertów, które cieszyło się ogólnym uznaniem. Z roku na rok praca Stowarzyszenia wzmagała się i pobudzała coraz więcej klasę pracującą do zrozumienia potrzeby życia kulturalnego.

Koncerty urządzane były na coraz większą skalę z udziałem orkiestr wojskowych, w największych salach koncertowych. Działalność Stowarzyszenia nie ograniczała się tylko do teatru m. Krakowa. Poza wyjazdami z koncertami do innych miast, pracą organizacyjną sięgała „Lutnia" na cały teren Galicji i Śląska, gdzie zakładane były nowe zespoły chóralne. Z Krakowa wysyłano nuty pieśni polskich na teren zaboru niemieckiego i do Wiednia. Członkowie chóru, składający się zarówno z młodzieży akademickiej, jak i robotników różnych zawodów, pracowali równocześnie w kółkach niepodległościowych, stąd też z chwilą wybuchu wojny w r. 1914 znaleźli się w pierwszych szeregach Legionów. Wielu z nich nie wróciło z placu boju, a z tych, którzy wrócili, jedni objęli pracę w organizacjach zawodowych, a inni wznowili pracę kulturalną. Podobnie jak w ruchu zawodowym, tak i w pracy kulturalnej robotniczego Stowarzyszenia, dawała się we znaki walka o byt, a więcej jeszcze — o samo istnienie Stowarzyszenia. Niektóre czynniki nie rozumiały potrzeby istnienia placówki kultury robotniczej i utrudniały pracę w tym kierunku. Dzięki ofiarnemu wysiłkowi członkow, Stowarzyszenie przetrwało aż dotąd, mając za sobą chlubną kartę w rozwoju kultury artystycznej.

Dla uczczenia 40-lecia swej pracy Stowarzyszenie urządza 23-go kwietnia b. r. uroczysty obchód jubileuszowy, którego najważniejszym punktem będzie koncert w sali Starego Teatru, w godzinach przedpołudniowych, pod kierownictwem obecnego dyrygenta chóru, p. Wacława Geigera i byłych dyrygentów, pp. prof. Fr. Koniora i dr. J. Życzkowskiego. W dniu tym będziemy mieli znów sposobność poznać dorobek artystyczny obecnego zespołu chóralnego, który przygotowuje doborowy program. W uznaniu dla tyloletnich wysiłków Stowarzyszenia sala koncertowa zapewne zgromadzi w dniu tym liczną rzeszę sympatyków chóru robotniczego.

Bliższe szczegóły będą podane w programach.

Baczność Jaworzno!

Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego w Jaworznie urządza 16 b. m. w sali Domu Robotniczego o godz. 10 rano

odczyt p. t.

„FASZYZM A RELIGIA".

Odczyt wygłosi tow. mgr. **Stefan Matuszewski** z Warszawy.

O liczny udział uprasza Zarząd. Wstęp 20 groszy.

Uniewinnieni

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Tarnowie, skazani zostali: Kasper Sobejko, b. naczelnik stacji w Czarnej, na 10 miesięcy więzienia za sprzeniewierzenie 50 zł., zaś urzędnicy kolejowi Stanisław Czyż i Stanisław Wojtusiak na 6 mies. więzienia za przywłaszczenie sobie drobnych kwot. Wszyscy trzej zostali nadto skazani na utratę praw honorowych.

We czwartek odbyła się rozprawa apelacyjna przed krakowskim Sądem Apelacyjnym, który wszystkich oskarżonych uniewinnił.

Wyznaczone na niedzielę, 16 kwietnia
Wielkie manifestacyjne Zgromadzenie Ludowe
w ogrodzie Domu Kolejarzy

nie odbędzie się

POLSKA PARTIA SOCJALISTYCZNA

OKR. ....

Walne Zgromadzenie dozorców domowych miasta Krakowa

odbędzie się dnia 16 b. m. o godz. 10-tej przed poł., w lokalu własnym przy ul. Szczepańskiej 5 II p.

Porządek dzienny:

Zagaienie — wybór przewodniczącego walnego zgromadzenia.

1) Odczytanie protokułu z ostatniego walnego zgromadzenia.

2) Sprawozdania: a) Komisji Organizacyjnej, b) kasowe, c) Komisji Rewizyjnej, d) wybór nowego Zarządu.

Wolne wnioski.

Za Kom. Organizacyjny:
Słowiak, Krzywoń, Zator[illegible]

Zarząd T. U. R. w Krakowie

odbędzie posiedzenie dziś o godz. 7 wiecz. w lokalu pry ul. Sławkowskiej 12.

T. U. R. na Pożyczkę Obrony Przeciwl.

Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego, Oddział im. A. Mickiewicza w Krakowie, złożył na pożyczkę przeciwlotniczą kwotę 100 zł.

ZE ŚLĄSKA

Czarna śmierć

Nieszczęśliwy wypadek wydarzył się w podziemiach kopalni „Walenty — Wawel" w Rudzie Śl. Skutkiem niespodziewanego zerwania się liny wyciągu poziomego na jednej z pochylni, staczające się wózki wyładowane węglem przygniotły do ściany górnika 32-letniego Rudolfa Kamińskiego z Orzegowa. Kamiński poniósł śmierć na miejscu.

Zwłoki jego odstawiono do kostnicy szpitala Spółki Brackiej w Bielszowicach. Co do przyczyn tragicznego wypadku prowadzi dochodzenie Okręgowy Urząd Górniczy w Chorzowie. Ś. p. Kamiński osierocił liczną rodzinę.

Zlikwidowany strajk

Na skutek dojścia do porozumienia pomiędzy załogą fabryki Sztube w Chorzowie i dyrekcją tego zakładu pracy — robotnicy, którzy w dniu 11. kwietnia b. r. porzucili pracę w dniu 13 b. m. w godzinach południowych podjęli ją z powrotem. Jak słuchać, dyrekcja fabryki miała uznać słuszność wysuniętych przez robotników postulatów.

Napad na bezrobotnego

W pobliżu ogródków działowych przy ulicy Mokotowskiej w Katowicach został napadnięty i ciężko poraniony bez żadnego po temu powodu bezrobotny Franciszek Giedlewicz z Katowic III (kol. Wujek 51). Napastnicy ciosem noża przebił mu brzuch uszkadzając poważnie pęcherz i jelita.

W stanie ciężkim odstawiono rannego do szpitala miejskiego w Katowicach.

Jako sprawcę przytrzymała policja Klemensa Stolorza z Ligoty (Ligocka 783, którego osadzono w areszcie policyjnym do dyspozycji prokuratora Sądu Okręgowego. Nie umie on wyjaśnić powodu swego krwawego czynu.

Zostawił 20.000 zł. kaucji i uciekł

Wyznaczona na czwartek w Katowicach rozprawa szajki króla czarnogiełdziarzy, Naftalego Bessera, skutkiem niestawienia się dwóch ważnych świadków oskarżenia została ponownie odroczona i nowy termin będzie wyznaczony z urzędu.

Świadków tych policja nie mogła również doprowadzić, albowiem wyprowadzili się bez podania adresu. Łącznie w tej sprawie oskarżonych jest 20 osób.

Działalność Bessera i jego grupy spowodowała wielkie szkody, albowiem zdołali oni uszczuplić stan zapasu dewiz w kraju na milionowe sumy. Besser wypuszczony na wolną stopę za kaucją 20.000 zł. zbiegł do Palestyny i przebywa obecnie w Tel-Avivie. Sprawę jego wyłączono.

Radio śląskie

SOBOTA, 15 kwietnia.

5.30 „Dzień dobry". 6.30 Program na dziś. 11.25 Lekkie duety instrumentalne z płyt. 14. Muzyka rozrywkowa. 14.50 Wiadomości bieżące i giełda. 18. Wiązanka śląskich pieśni wielkanocnych. 18.25 Wiadomości sportowe. 22.55 Komunikat bieżący. 23.05 Zakończenie programu.

NIEDZIELA, 16 kwietnia.

6.15 Surmy śląskie. 6.25 Program. 6.30 Koncert poranny w wykonaniu chóru mieszanego im. Stanisława Wyspiańskiego z Szopienic pod dyr. Henryka Hornika z udziałem śląskiego Kwartetu Ludowego Józefa Czai. 7.10 „Podlewać rośliny czy rozlewać wodę?" — pogadanka Władysława Włosika. 8.45 Pogadanka dla młodzieży Przysposobienia Rolniczego, wygłosi inż. Henryk Żywiecki. 8.55 Piosenki ludowe w wykonaniu Franciszka Bieńka (płyty). 9.05 „Wiosna w ogrodach Jordanowskich" — pogadanka Zofii Rożyńskiej. 13.05 „Teatr katowicki na Śląsku Opolskim" — pog. wygł. dyr. Marian Sobański. 14.40 „Co słychać na Śląsku?" — opowie red. Adam Mikulski. 14.50 „Popołudnie śląskiego rolnika" — audycja słowno - muzyczna. 21.25 Wiadomości sportowe. 21.30 „W niedzielę przy żeleźnioku" — regionalna audycja słowno - muzyczna w opracowaniu Stanisława Ligonia. 22.40 Muzyka taneczna (płyty z Warszawy) 23.05 Zakończenie programu.

Teatr miejski dla T.U.R.

W niedzielę, 16 kwietnia o godz. 8-ej wiecz. odegrana będzie komedia Z. H. Morstina p. t.

„OBRONA KSANTYPY"

Bilety sprzedaje adm. „Naprzodu" ul. Św. Tomasza 11, I p. of. i Biblioteka T. U. R. ul. Sławkowska 12, I p.

Ceny od 60 gr. do zł. 2.50.

Z miasta

ZWIĄZEK INWALIDÓW WOJENNYCH R. P. zawiadamia, że począwszy od niedzieli 16 bm. uruchomione będą stoiska leżaków na polanie Lea w Lesie Wolskim i w Parku dr. Jordana.

ZAMKNIĘCIE ULIC

W związku z budową połączeń torów tramwajowych u zbiegu ul. Dominikańskiej i ul. św. Gertrudy został zamknięty z dniem 13 kwietnia b. r. odcinek ul. św. Gertrudy od ul. J. Sarego do ul. Starowiślnej dla ruchu przejazdowego. Objazd skierowuje się przez ul. Starowiślną, Dietla i ul. Sarego.

W związku z postępem robót kanałowych w ul. Wielopole, w sąsiedztwie mostu kolejowego wprowadza się ograniczenie ruchu pod wiaduktem kolejowym w ul. Grzegórzeckiej. W szczególności wjazd na ul. Grzegórzecką z miasta odbywać się będzie przez ul. Starowiślną · Dietla (tor południowy) lub przez ul. Kopernika i Blich, wyjazd zaś z ul. Grzegórzeckiej do miasta odbywać się będzie wyłącznie przez ul. Blich i Kopernika. W łączności z tym, wyjazd z ul. Morsztynowskiej i Librowszczyzny na ul. Wielopole będzie na czas budowy wspomnianego kanału zamknięty.

Radio krakowskie

SOBOTA, 15 kwietnia.

6.57 Pieśń poranna. 8.10 Muzyka z płyt oraz wiadomości bieżące. 11.25 Koncert symfoniczny z płyt. 14. Muzyka obiadowa z płyt. 14.50. Wiadomości gospodarcze. 18. Pogadanka aktualna. 18.10 Pieśni. 22.55. Lokalne informacje. 23.05 Zakończenie audycji.

NIEDZIELA, 16 kwietnia.

8.45 Pogadanka dla rolników: „Żywokost i cykoria w żywieniu świń" — wygł. inż. Jan Stec. 8.55 Kujawiaki (płyty). 9.05 „Rozmowy z rolnikami" — przeprowadzi inż. Lech. Rościszewski. 13.05 „Kultura i sztuka": „Z dziejów teatru krakowskiego" w opr. Krystyny Grzybowskiej. 14.40 „Dobra książka": Fragment z książki Mieczysława Lisiewicza „Trop nad jeziorem" czyta Maria Krzetuska. 14.55 Polska pieśń chóralna w wyk. stow. śpiew. „Lutnia Robotnicza" pod kier. Wacława Geigera. 15.20 Gawęda: „Siedem cudów świata" w opr. inż. Władysława Müllera. 21.25 Lokalne wiadomości sportowe. 21.30 Miniatury symfoniczne (płyty). 22.40 Muz. tan. (płyty). 23.05 Zakończenie audycji.

Repertuar

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.

Sobota, 15.IV: „Obrona Ksantypy"

Niedz. 16.IV po poł. „Gałązka rozmarynu", wiecz. „Obrona Ksantypy"

„TRAVIATA" J. VERDI'EGO W OPERZE KRAKOWSKIEJ.

W poniedziałek 17 bm. wznawia Opera Krakowska dawno niegraną „Traviatę" J. Verdi'ego z Adą Sari w partii tytułowej. Alfreda Germonta śpiewać będzie Jean Gatti, znamity tenor oper francuskich i szwajcarskich, zaś ojca — znany baryton opery warszawskiej E. Mossakowski. Operę przygotowuje muzycznie dyr. Walery Berdiajew, kapelmistrz Opery Warszawskiej.

„PTASZNIK Z TYROLU"

ostatnie przedstawienie w Teatrze Domu Żołnierza.

Maryla Karwowska i Janusz Popławski wystąpią dziś nieodwołalnie ostatni raz w świetnej operetce p. t. „Ptasznik z Tyrolu". Kapelmistrz J. Sillich, Orkiestra Związku Zawodowych Muzyków w Krakowie. Bilety do nabycia w składnicy krakowskiej, ul. Floriańska 14 i od g. 6-ej wiecz. w kasie Teatru Domu Żołnierza.

KONCERT WSPÓŁCZESNEJ MUZYKI KAMERALNEJ I WIDOWISKO REGIONALNE W STARYM TEATRZE.

W ramach XVII Festivalu Międzynarodowego Towarzystwa Muzyki Współczesnej odbędą się w Krakowie w Starym Teatrze dwie imprezy: w poniedziałek 17 bm. „Koncert Współczesnej Muzyki Kameralnej" z udziałem zespołów o światowej sławie: Kutscher - Quartett (Londyn), Ondricek - Quartett (Praga), Kwartet Polskiego Radia (Warszawa), oraz solistów: Janina Hupertowa (śpiew), R. Zika (Praga) skrzypce, Jerzy Lefeld (Warszawa), R. Macudziński (Bratysława) fortepian, we wtorek zaś 18 bm. „Widowisko regionalne" w wykonaniu Chóru kolędniczego, zespołu górali spiskich i sądeckich oraz zespołu Małopol. Zw. Teatrów Ludowych z Prokocimia. Bilety do nabycia w kasie Starego Teatru.

Kina

ADRIA: „O czym się nie mówi".

ATLANTIC: „Suez" i „Jej kochany chłopiec".

DOM ŻOŁNIERZA „Zapomniana melodia".

PROMIEŃ: „Królewna Śnieżka".

SCALA: „Wielki walc".

STELLA: „Prof. Wilczur".

ŚWIT: „Mikado".

UCIECHA: „Włóczęgi".

WANDA: „Kibic".

Historie dnia

WŁAMANIE DO SKLEPU PRZY PLACU MATEJKI.

W nocy dokonano włamania do sklepu z konfekcją męską Józefa Lepki przy pl. Matejki 6. Łupem włamywacza padły ubrania, wartości około 500 zł. Włamywaczowi jednak nie poszczęściło się, gdyż zauważył go posterunkowy i rzucił się za nim w pościg. Przestępca zaczął uciekać i porzucił łup koło kościoła św. Floriana. Posterunkowy ujął włamywacza na ul. Kurniki. Włamywaczem okazał się znany złodziej Leopold Skraba. Skradzione ubrania zwrócono właścicielowi.

KOBIETA ZATRUŁA SIĘ KWASEM SOLNYM.

W domu przy ul. Rakowickiej 4 zatruła się kwasem solnym nieznana kobieta, w wieku około lat 25. Wezwano Pogotowie Ratunkowe, które przewiozło kobietę do szpitala św. Łazarza.

ZDERZENIE SAMOCHODU Z MOTOCYKLEM.

Na ul. Szewskiej samochód zderzył się z motocyklem. Jadący motocyklem Wiesław Malski doznał złamania prawej ręki, jego towarzysz zaś, Marian Kubicki—ogólnych kontuzyj. Pogotowie przewiozło obu do szpitala św. Łazarza.

ZAMACH SAMOBÓJCZY.

Wezwano Pogotowie Ratunkowe na ulicę Wodną 9 do Witolda Kolasy, lat 26, ślusarza, zam. w Prokocimiu przy ul. Sienkiewicza 18, który w zamiarze samobójczym podciął sobie żyły u obu rąk. Kolasa został odwieziony przez Pogotowie Ratunkowe do szpitala Ubezpieczalni Społecznej. Powód samobójstwa— zawód miłosny. Stan zdrowia Kolasy nie jest groźny.

Redaktor JERZY CESARSKI.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo - Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.